

Yohaannisi Xaafeedda Mishiraachchuwaa Qaalaa Geluwaa

Yohaannisi xafeedda mishiraachchuu, Yesuusi ashuwaa mayyiide asaa gidduwan beetteedda De7uwaa Xoossaa Qaalaa gidiyaawaa qonccissee. Ha maxaafay bare huuphew qonccissiyaawaadan ha Mishiraachchuwaa Qaalay xaafetteeddawe, A nabbabiyaa asay Yesuusi asaa ashshiya dhaliyaa gidiide yaanawaa getetteedda Xoossaa Na7aa gidiyaawaa ammanana malanne aani ammano gaasuwan medhinaa de7uu untunttussi de7anaawaa untunttu erana mala xaafetteedda (20:31).

Mishiraachchuwaa Qaalaw koyro shaakuu Medhinaa Xoossaa qaalaynne Yesuusinne ittuwa gidiyaawaa odi simmiide, Yesuusi ashshiyaawaa gidiide yaana geetetteedda Xoossaa Na7aa gidiyaawaa bessiyaa dumma dumma malaatatuwaa shiishshee. Hewaappe kaalliide qasi ha malaatatuwappe beetteedda ayfiyaa odiyaa taarikatuu kaalliino. Ha kifili itti itti asay Yesuusan ammaniide, A kaalliyaawantta gideeddawaa odee; haratuu qassi A ayaw ixceeddenttonne aani ayaw ammanokko geeddento odiino. (Shemppuwaa 13-17) Yesuusi oyqetteedda omarssi aw A kaalliyaawanttunna ay keena mino ittippetethay de7inttonne, qassi I kaqettanaw mateedda wonttetha gallassi untunttussi giigettana malanne minnana mala

I haasayeedda gaalaa odiino. Wurssethaa shemppatuu Yesuusi oyqetteeddawaanne pirddaw shiiqeeddawaa, A kaguwaanne A dendduwaa, qassikka dendduwaappe guyyiyan barena kaalliyaawanttussi I qoncceedda hanotaa odiino.

Yohaannisi Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna beettiyaa Medhinaa De7uwaa qoncciyaan bessiya ha aadho keekatethay ha77ippe doommiide Yesuusi oge, tumanne de7o gidiyaawaa ammaniyaawanttussa. Yohaannisi xaafeedda mishiraachchuwaa gaalaa haratuwappe dummayiyaawe, ayyaanaa tumatethatuwaa tamarissanaw de7uwaa ubbaan asay meezeteedda gaalatuwaa go77ettiya diraassa. Hewanttukka, haathaa, soolluwaa, poo7uwaa, henthanchaa, dorssaa, woyiniyaa mithaa, woyiniyaa ayfiyaanne hewantta malatiyaawantta.

Woshummaade oyqetteedda mishiratti taarikiyaa 7:53-8:11 cora bilethatuunne beni maxaafatuu barenttun gujjikkino; haratuu Yohaannisa mishiraachchuwaan 21:24 guyyiyan gelissiino; haranttu qassi Luuqaasa mishiraachchuwaa 21:38 guyyiyan gelissiino; itti beni xaafetteedda bilethay Yohaannisa mishiraachchuwaa 7:36 guyyiyaan gelisseedda.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Ha Maxaafaa xaafeeddawaa gofaa (1:1-18)

Xammaqiyaa Yohaannisanne Yesuusa koyro kaalleeddawantta (1:19-51)

Yesuusa oosuwa domethaa (2:1-12:50)

Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan
wurssethaa gallasatuwan haneedda Yesuusa
oosuwaa (13:1-19:42)
Godaa Yesuusa dendduwaanne qonccethaa
(20:1-31)
Wurssethaa qutiya, Galiilaan zaariide barena
kaalliyaawanttussi Yesuusi qonceeddawaa
(21:1-25)

De7uwa Qaalaa

¹ Qaalay koyro de7ee; qaalaykka Xoossaanna
ittippe de7ee; qaalaykka Xoossaa. ² I koyroppekka
Xoossaanna de7ee. ³ Ubbabay qaalaa bagganna
medhetteedda. Medhetteeddabaani ubbabaani
I baynnaan ittibayenne medhettibeenna.
⁴ Aani de7uu de7ee; de7uu asaw poo7uwaa.
⁵ Poo7uu dhumaani poo7ee; dhumay poo7uwaa
xoonibeenna.

⁶ Xoossaappe kiitetti yeedda A sunthay
Yohaannisa geetettiyaa itti bitani de7ee.

⁷ Asay ubbay A bagganna ammanana
mala, poo7uwaabaa markkattanaw yeedda.

⁸ Poo7uwaabaa markkattanaw yeeddappe attin,
I bare huuphew poo7uwaa gidenna. ⁹ Ikka tumu
poo7uwaa gideeddawe asaw poo7issanaw ha
sa7aa yiyaawaa.

¹⁰ Qaalay alamiyaan de7ee; Xoossay Qaalaan
alamiyaa medhdheedda; shin alami A eribeenna.

¹¹ I bare baggatuwakko yeedda; shin untuntutu
A shiishshi akkibeykkino. ¹² Gidoppe attin I

barena shiishshi akkeedda ubbatoo, bare sunthaani ammaneeddawayantoo, Xoossaa naanaa gidana mala, maataa immeedda. ¹³ Unttuntu Xoossaappe yeletteeddinoppe attin, asay yeliyaa maaraani woy ashuwaa sheniyaan woy attuma asaa sheniya xalalaan yelettibeykkino.

¹⁴ Qaalay asa gidiide, aadho keekatethaaninne tumatethaan kumiide nu gidduwan de7eedda. Nuuni, I bare aabboo itti Na7aa gidiide akkeedda aw de7iyaa bare Aawuwaa bonchchuwaa be7eeddo.

¹⁵ Yohaannisi aabaa bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Taani, ‘Taappe kaalla yiyaawe taappe bollaa; ayissi gooppe, ta yellettanaappe kasenna I de7iyaawaa’ gaade hinttentoo odowe hawaa” yaagi markkatteedda.

¹⁶ Nuuni ubbay A kumentha aadho keekatethaan palaheedda anjuwaa akkeeddo.

¹⁷ Xoossay higgiiyaa Muse bagganna immeedda; shin aadho keekatethayenne tumatethay Yesuusi Kiristtoosa bagganna yeedda.

¹⁸ Xoossaa be7eedda asay ooninne baawa; bare Aawuwaa matan de7iyaa bare huuphew Xoossaa gideeddawe itti Na7aa xalalay aabaa markkatteedda.

Xammaqiyaa Yohaannisa Markkatethaa

(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luq 3:1-18)

¹⁹ Yeerusalaamen de7iyaa Ayihudatuwaa ayissiyaawanttu qeesatuwaanne Leewatuwaa Yohaannisakko, “Neeni oonee?” giide A oochchana mala kiittina, Yohaannisi untuntussi markkatteedda markkatethay hawaa.

²⁰ Yohaannisi, “Taani Kiristtoosa gidikke” yaagiide geeshshi markkatteeddawaappe attin, markkattussa ixxibeenna.

²¹ Unttuntu, “Yaatina, neeni oonee? Neeni Eelaasee?” yaagiide oochcheeddino.

Yohaannisi, “A gidikke” yaageedda.

Qassikka untuntu, “Neeni nabee?” yaagiide oochcheeddino.

Yohaannisi, “Gidikke” yaagi zaareedda.

²² Unttuntu, “Yaatina neeni oonee? Nuuni nuuna kiiteeddawanttoo odana mala, neeni neena oona gay?” yaageeddino.

²³ Yohaannisi zaariide, “Nabiyaa Isayaase geed-dawaadan, woraan bare qaalaa dhoqqu udiide, ‘Godaa ogiyaa sitti oothite!’

giyaa kooshshay tawaa” yaageedda.

²⁴ Qassi Parisaawatuu kiiteedda asatuu

²⁵ Yohaannisa, “Neeni Kiristtoosa woy, Eelaasa woy nabiyaa gidana dhayooppe, yaatina ayissi xammaqay?” yaagiide oochcheeddino.

²⁶ Yohaannisi, “Taani haathan xammaqay; shin hinttenttu erennawe ittu hawaani hinttenttu gidduwan de7ee. ²⁷ I taappe kaalla yee. Taani A caammaa qashuwaa billanawukka bessikke” yaagi zaareedda.

²⁸ Hawe ubbay Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha bagga Yohaannisi xammaqiyaasaa Biitaaniyaan haneedda.

Xoossaa Orgge Dorssaa

29 Yohaannisi wonttetha gallassi Yesuusi barekko yiyaawaa be7iide, “Xoossaa orgge dorssaa, * Alamiyaa asaa nagaraa dhayissiyaawe, haweshi! 30 Taani, ‘Taappe kaalla ittu yaanawaa; I taappe bollaa; ayissi gooppe, ta yelettanaappe kasenna I de7iyaawaa’ gaade odeeddawe hawaa. 31 I oonentto taani erikke; shin Israa7eliyaa asaw A qonccissanaw haathan xammaqaadde yaaddi” yaageedda.

32 Yohaannisi markkattiidde, “Geeshsha Ayyaanay saluwaappe haraphphiyaadan wodhdhishiinne A bolla uttishshin, taani be7aaddi. 33 Taani A erikke; shin haathaani xammaqana mala taana kiitteedda Xoossay, ‘Geeshsha Ayyaanay wodhiide, itti asaa bolla shemppishshin, neeni be7ana; ikka Geeshsha Ayyaanaan xammaqee’ yaagiide taw odeedda. 34 Taani hewaa be7aaddi; I Xoossaa Na7aa gidiaawaakka markkattay” yaageedda.

Yesuusi Koyro Barena Kaalliyaawantta Dooreedda

35 Wonttetha gallassi Yohaannisi shirettiidekka barena kaalliyaawanttuppe laa77atuwanna

* 1:29 Xoossaa orgge dorssaa: Paasigaa (kessuwaa), Ayihude asatuwaa payduwaan Niisaan geetettiyaa agenaa gidiide Tophiyaa asaa payduwaan laappuniyaanne hosppuniyaa agenatuwaa. Ayihude asaan Paasigaa geetettowe, Xoossay Israa7eliyaa asatuwaa Gibxeppe wolqqaama malaataan kesseedda wodiya gidiyaa diraassa. Wog 23:5-8 xeellite. Xoossaa Orgge Dorssaa, Ooratha Caaquwaan Kiristtoosan xeeseetto gaasuu, I ha alamiyaa asaa hayquwassi barena aathi immiide medhinaa muraappe kessi akko diraassa. 1Qo 5:7; 1Ph 1:18-19 xeellite.

ittippe eqqeedda; ³⁶ I Yesuusi aadhdhishshin be7iide, “Xoossaa dorssay haweshi!” yaageedda.

³⁷ Yohaannisa kaalliyaa laa77atuu Yohaannisi giyaawaa sisiide, Yesuusa kaalleeddino.

³⁸ Yesuusi barena kaalliyaawantta guyye simmi be7iide, “Ayaa koyyiitee?” yaagi oochcheedda.

Unttuntu zaariide, “Rebii, neeni haqan de7ay?” yaageeddino. “Rebii” guussay “Tamaarissiyaa-woo” giyaawaa.

³⁹ Yesuusi untuntta, “Haa yiide be7ite” yaageedda. Unttuntu biide, I de7iyaasaa be7eeddino; he gallassi sa7ay tammu saate heera gidiyaa diraw, unttuntu aananna peesheeddino.

⁴⁰ Yohaannisi geeddawaa sisiide, Yesuusa kaalleedda laa77u asatuwaappe ittuu, Simoona Phexiroosa ishaa Inddiraasa. ⁴¹ Inddiraase koyro bare ishaa Simoona demmiide, “Nuuni Xoossay kiitteeddawaanna gaketteeddo” yaageedda. Hewaa guussay “Kiristtoosa” giyaawaa.

⁴² Inddiraase Simoona Yesuusakko aheedda.

Yesuusi Simoona be7iide, “Neeni Yohaannisa na7aa Simoona; ne sunthay Keefaa geetettanawaa” yaageedda. “Keefaa” giyaawaa bilethay “Phexiroosa” woy “Zaallaa” giyawaa.

*Yesuusi Piliphoosanne Naatinaa7eela
Xeegeedda*

⁴³ Wonttetha gallassi Yesuusi Galiilaa baanaw qofaa qachcheedda; I Piliphphoosanna gakettiide, “Taana kaalla!” yaageedda. ⁴⁴ Piliphoosi, Inddiraasinne Phexiroose de7eedda Beetesayda geetettiyaa katamaappe yeedda asa.

⁴⁵ Piliphoosi Naatinaa7eelanna gakettiide, “Muse maxaafatuwaaninne Nabatuwaa maxaafatuwaan † aabay xafetteeddawaadan, Yoosefo na7aa Yesuusi Naazireete katamaan de7iyaawaanna nuuni gaketteddo” yaagi odeedda.

⁴⁶ Naatinaa7eeli zaariide, “Naazireete katamaappe lo77obay kesanaw danddayii?” yaageedda.

Piliphoosi, “Yaade be7a” yaageedda.

⁴⁷ Naatinaa7eeli barekko yiyaawaa Yesuusi be7iide, “Makkalay baynna tumu Israa7eliyaa asay hawaa!” yaageedda.

⁴⁸ Naatinaa7eeli Yesuusa, “Neeni taana haqan eray?” yaagi oochcheedda.

Yesuusi zaariide, “Piliphoosi neena xeesanaappe kase, neeni balasiyaa geetettiyaa mithaappe hirkkinna de7ishshin, taani neena be7aaddi” yaageedda.

⁴⁹ Naatinaa7eeli zaariide, “Tamaarissiyaawoo, neeni Xoossaa Na7aa! Neeni Israa7eliyaa kaatiyaa!” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusi, “Taani neena balasiyaa geetettiyaa mithaappe hirkkinna be7aaddi geedda diraw ammanay? Neeni hawaappe aadhdhiyaawaa be7ana!” yaageedda. ⁵¹ Qassikka Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; saluu dooyet-tina, Xoossaa kiitanchchatuu ta bolla, Asa Na7aa bolla, pude kesishshiinanne duge wodhdhishshi-ina, hinttenttu be7ana” yaageedda.

† **1:45** Muse maxaafatuwaaninne Nabatuwaa maxaafatuwaan: Ayihudatuwaa maxaafaa, Eca Caaquwaa. **1:51** Dom 28:12

2

Yesuusi Qaanaa Katamaa Bullachchaasaa Beedda

¹ Heezzentho gallassi Galiilaa gadiyan Qaanaa geetettiyaa katamaan bullachchay bullachchetteedda; Yesuusa daaya he bullachchaan de7aw. ² Yesuusikka barena kaalliyawanttunna ittippe he bullachchaa xeesetteedda. ³ Woyiniyaa ushshay wuridiggina, Yesuusa daaya A, “Unttuntussi woyiniyaa ushshay wuridiggeedda” yaaga oochchaaddu.

⁴ Yesuusi zaariide, “Ta daayee, hawe ta oosuwa gidiyaa diraw, ne yayyana kosshenna. Ta wodii * biro gakkibeenna” yaageedda.

⁵ Yesuusa daaya kiitettiyaawanttussi, “I hinttentussi odiyaawaa ayaa giddoppennee oothite” yaaga odaaddu.

⁶ Ayihudatuu kase oothiyaa dooyaadan, meechchaa wogaw ittu ittuu xeetu xaarimusiya oyqqiyaa usuppun shuchchaa baathatuu hewan de7iino. ⁷ Yesuusi kiitettiyaawantta, “Baathatuwani haathaa kunthite” yaageedda; geetettowaadankka untunttu baathatuwani doonaa gakkanaw haathaa kuntheeddino.

⁸ Yesuusi untuntta, “Ha77i duuqqiide, bullachchaa kaappoo immite” yaageedda; untunttu aw afiide immeeddino.

⁹ Bullachchaa kaappuu woyiniyaa ushshaa gideedda haathaa ganxxi xeelliide, haqappe yeeddentto eribeenna; shin haathaa kuntheedda

* **2:4** Ta wodii: Hawaa guussay Yesuusa tumu bonchchuu be7ettanaw besseenne I Xoossaa Na7aa gidowe erettanaw bessee giyaawaa.

oosanchchatuu eriino. Bullachchaa kaappuu machchatto akkiyawaa xeesiide, ¹⁰ “Ooninne ayife gideedda woyiniyaa ushshaa imatha asaa kasetiide ushshee; yaatiide asay darissi usheeddawaappe guyyiyaan, qiraariyaa ushshee. Shin neeni ayife gideedda woyiniyaa ushshaa hanno gakkanaw naagaadda!” yaageedda.

¹¹ Yesuusi bare ootheedda wolqqaama malaatatuwaappe hawaa koyruwaa Galiilaa gadiyan Qaanaa geetettiyaa heeraan ootheedda; hewan bare bonchchuwaa I qonccissina, A kaalliyaawanttu aani ammaneeddino.

¹² Hewaappe guyyiyan, Yesuusi bare daayinna, bare ishatuwaannanne barena kaalliyaawant-tunna ittippe Qifirinaahooma geetettiyaa kata-maa biide amareedda gallassaa takkeeddino.

*Yesuusi Geeshsha Golliyaa Gibbiyaappe
Zali77iyaawantta Kesseedda*

(Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luq 19:45-46)

¹³ Ayihudatu bonchchiya Paasigaa Baalaa gallassay matattina, Yesuusi Yeerusalaame beedda.

¹⁴ Geeshsha Golliyaa gibbiyan mizzaa, dorssaanne dogommatuwaa zali77iyaa asaa demmeedda; qassi haratuu barenttu oydiyan uttiidde, miishshaa laammiyaawantta demmeedda. ¹⁵ I golaa jiraafiyaa dooqqiide, asaa ubbaa dorssaannanne miyaanna Geeshsha Golliyaa gibbiyaappe karew kessiide yederisseedda. Miishshaa laammiyaawanttu oydiyaakka aathi yeggiide, untunttu miishshaa laaleedda. ¹⁶ Dogommuwaa zali77iyaawantta I,

“Ha dogommatuwaa hawaappe kessite; Ta Aabbu golliyaa geyaa oothoppite!” yaageedda.

¹⁷ Yesuusa kaalliyaawanttu Xoossaa maxaafan, “Taani ne gollew seelettiyaa seelay taana tamaadan guuddee” geetettiide xaafetteeddawaa hassayeeddino.

¹⁸ Hewaappe guyye, Ayihude asaa ayissiyaawanttu zaariide, “New hawaa oothanaw danddayiyaa maatay de7iyaawaa nuuna ayaa malaataa bessanii?” yaageeddino.

¹⁹ Yesuusi, “Ha Geeshsha Golliyaa kolite; taani heezzu gallasaani zaaraade keexxana” yaageedda.

²⁰ Qassikka Ayihude asaa ayissiyaawanttu, “Ha Geeshsha Golliyaa keexxanaw oytamanne usup-pun laythaa akkeedda; shin neeni heezzu gallasaani keexxanii?” yaageeddino.

²¹ Shin I haasayeedda Geeshsha Golli bare asatethaabaa. ²² Hewaa diraw, Yesuusi hayquwappe denddeeddawaappe guyyiyan, Yesuusa kaalliyaawanttu I hewaa geeddawaa hassayeeddino. Qassi untunttu Xoossaa Maxaafay geeddawaanne Yesuusi haasayeeddawaa ammaneeddino.

²³ Paasigaa baalaa bonchchiya wode, Yesuusi Yeerusalaamen de7ishshin, I ootheedda malaataa be7iide, cora asay A ammaneeddino. ²⁴ Shin Yesuusi asaa ubbaa eriya diraw, hewantta amanibeenna. ²⁵ Asaabaa ooninne aw markkat-tana mala koyyibeenna; ayissi gooppe, asaa wozanaani ayee de7intto, I bare huuphew eriyaa diraassa.

3

Yesuusanne Niqoodimoosa

¹ Parisaawatuwaappe gideedda kaappuwaa Niqoodimoosa geetettiyaa itti bitani de7ee.

² Niqoodimoosi qamma Yesuusakko yiide, “Tamaarissiyaawoo, neeni nuuna tamarissana mala Xoossay kiitteedda gidiyaawaa nuuni ereetto; ayissi gooppe, Xoossay aananna de7iyaa asaappe attin, ha neeni oothiyaa wolqqaama malaatatuwaa oothanaw danddayiyaa asay baawa” yaageedda.

³ Yesuusi zaariide, “Taani new tumuwaa oday; asay laa7enthuwa yelettana dhayooppe, Xoossaa kawutethaa be7anaw danddayenna” yaageedda.

⁴ Niqoodimoosi, “Cima asay waaniide laa7enthuwa yelettanaw danddayii? Bare daay uluwaa simmi geliide, laa7enthuwa yelettanaw asay danddayii?” yaageedda.

⁵ Yesuusi zaariide, “Taani new tumuwaa oday; asay haathaappenne Geeshsha Ayyaanaappe yelettana dhayooppe, Xoossaa kawutethaa gelanaw danddayenna. ⁶ Asay ashuwan asaappe yelettee; shin asay ayyaanaani Geeshsha Ayyaanaappe yelettee; ⁷ ‘Hinttenttu laa7enthuwa yelettanaw bessee’ gaade taani odeedda diraw, maalalettoppa. ⁸ Carckuu bare koyyeeddasaa carckee. Neeni A kooshunchchaa sisaasa; shin I haqappe yintto woy haqa bintto erakka. Geeshsha Ayyaanaappe yeletteedda ubbay hewaa mala” yaageedda.

⁹ Niqoodimoosi, “Hawe waaniide hananaw danddayii?” yaagiide oochcheedda.

¹⁰ Yesuusi zaariide, “Neeni Israa7eelatuwaa tamarissiyaawaa gidaadde hawaa erikkii?
¹¹ Taani new tumuwaa oday; nuuni eriyaawaa haasayeettonne be7eeddawaa markkateetto; shin nuuni markkattiyaawaa hinttenttu akkikkita. ¹² Taani hinttenttussi sa7aabaa odina, ammanennawantta gidoope, saluwaabaa odina waani ammananitee? ¹³ Saluwaappe wodhdheedda taappe attin, saluwaa keseeddawe ooninne baawa; saluwan de7iya Asaa Na7ay taana.

¹⁴⁻¹⁵ “Muse woraan xanqqimaaluwaa shooshshaa sulleeddawaadan, taana ammaneedda ubbay medhinaa de7uwa akkana mala, taani Asa Na7ay masqqaliyaa bolla pude denddana bessee.

¹⁶ “Xoossaa Na7aa ammaniyaa ubbay medhinaa de7uwa akkanaappe attin, dhayenna mala, Xoossay ha alamiyaa asaa loythi siiqeedda diraw, bare mexxi itti Na7aa immeedda. ¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossay bare Na7aa ha alamiyaa asaa pirddanaw kiittibeenna; shin untuntta A bagganna ashshanaw kiitteedda.

¹⁸ “A Na7aa ammaniyaa ooninne pirddettenna; shin Na7aan ammanenna ooninne, Xoossaa Na7aa ittuwa ammanibeenna diraw, ha77ikka pirddetti utteedda. ¹⁹ Asaa bolla yiyaa pirdday hawaa: Poo7uu ha alamiyaa yeedda; shin asaa kiitay iita gidiyaa diraw, poo7uwaappe aathiide, dhumaa siiqeedda. ²⁰ Iitabaa oothiyaa ooninne poo7uwaa ixxee; ayissi gooppe, bare kiitay qonccenna mala, poo7uwaakko shiiqenna.

21 Shin tumuwaa oothiyaa ooninne Xoossay azazeeddawaadan, I ootheeddawaa poo7uu qonccissana mala, poo7uwaakko shiiqee” yaageedda.

Yesuusanne Xammaqiyaa Yohaannisa

22 Hewaappe guyyiyan, Yesuusinne A kaalliyawanttu Yihudaa gadiyaa beeddino; Yesuusi he gadiyan untuntunna amareedda wodiyaa uttiide, asaa xammaqiidde de7ee.

23 Qassi Yohaannisi Saaleeme mataan de7iyaa Henoonaa giyaa saan wogga haathay de7iyaa diraw, asay aakko yiina xammaqee. 24 Hewe ha-needdawe Yohaannisi qashettanaappe kasenna.

25 Hewaappe guyyiyan, Yohaannisa kaalliyaawantunna amareedda Ayihudatuwaa meechchaa wogaabaa * palumetteeddino.

26 Unttuntu Yohaannisakko biide, “Tamaaris-siyaawoo, Yorddaanoosa Shaafaappe hefinthan neenanna de7iyaawe, neeni aabaa markkattowe, be7a ha77i xammaqee; asay ubbaykka aakko bee” yaageeddino.

27 Yohaannisi zaariide, “Xoossay immana dhayooppe, asay aynne akkanaw danddayenna.

28 ‘Taani Kiristtoosa gidikke; shin taani aappe sinthaw kiitettaaddi’ geeddawaassi hintte hinttenttu huuphew markka. 29 Mishira

maccawunna de7iya uray iikka mishiraa; he mishiraa miyaatay eqqiide, I giyaawaa sisiyaawe

* **3:25** Ayihudatuwaa meechchaa wogabaa: Hawaa guus-say Ayidatuu barenttu goynaanna gathanaw oothiyaa dumma dumma barentta meechchaabaynne barenttu saaniyaa meecciyaa wogatuu de7iyaawaa bessee.

A haasayaan daro nashettee. Hewaa diraw, hawe ta nashechchay poletteedda. ³⁰ I darina ta guuxxana bessee” yaageedda.

³¹ Bollappe yiyaawe ubbaappe bollaa. Sa7aappe beetteeddawe sa7aassa. Ikka sa7aabaa haasayee. Saluwaappe yiyaawe ubbaappe bollaa. ³² I bare be7eeddabaanne siseeddabaa markkattee; shin A markkattethaa akkiyawee baawa. ³³ A markkattethaa akkiya ooninne Xoossay tumanchcha gidiyaawaa hewan markkattee. ³⁴ Xoossay kiitteeddawe Xoossaa qaalaa odee; ayissi gooppe, Xoossay bare Geeshsha Ayyaanaa palahissiide immee. ³⁵ Xoossay bare Na7aa siiqiide ubbabaa A kushiyan wotheedda. ³⁶ Na7aa ammaniyaa uraw medhinaa de7uu de7ee; shin Na7aa ammanennaawaa bolla Xoossaa hanqquu de7anaawaappe attin, I de7uwaa be7enna.

4

Yesuusanne Sammaariyaa Mishiratto

¹⁻³ Yesuusi Yohaannisawaappe dariyaa barena kaalliyaawantta barekko shiishsheennee xammaqee giyaawaa Parisaawatuu siseeddawaa Yesuusi ereedda wode, Yihudaa aggiide, Galiilaa beedda; gidooppenne, Yesuusa kaalliyaawanttu xammaqeeddawaappe attin, Yesuusi bare huuphew oonanne xammaqibeenna. ⁴ Galiilaa biidde, Sammaariyaanna aadhdhanawe A ashshennabaa gideedda.

⁵ Hewaa diraw, Yayiqoobi bare na7aa Yooseefoo immeedda gadiyaa matan de7iya Sikaaro geetet-tiyaa Sammaariyaa katamaa beedda. ⁶ He sa7an Yayiqooba haathaa ollay de7ee; Yesuusi hametan daaburiide, he haathaa ollaa matan utteedda. He wode sa7ay usuppun saatiyaa heera.

⁷ Sammaariyaa mishiratta haathaa duuqqanaw yeeddawunno Yesuusi, “Taana haathaa ushshaarikkii!” yaageedda. ⁸ Yesuusa kaalliyaawanttu qumaa shammanaw katamaa beeddino.

⁹ He Mishiratta zaaraade A, “Neeni Ayihuda asaa gidaadde, Sammaariyaa macca asa gideedda taana, woota de7uwaa immiyaa haathaa ushsha gay?” yaagaaddu; ayissi gooppe, Ayihudatoonne Sammaariyaa asaw ittipetethay bayinna diraassa.

¹⁰ Yesuusi zaariide izo, “Neeni Xoossaa imotaanne qassi neena ‘Taana haathaa ushsha’ giyaawe oonentto eriyaawaa gidintto, A woossanaassa; ikka new de7uwa immiyaa haathaa immana” yaageedda.

¹¹ Mishiratta zaaraade, “Godaw, new duuqqiyaabay baawa; ollaykka ciimmuwaa. Yaatina, de7uwa immiyaa haathaa haqappe akkani? ¹² Nuussi ha haathaa ollaa immeedda nu aawuwaa Yayiqoobappe neeni daray? I, A naanayenne A mehii hawaappe usheeddino” yaagaaddu.

¹³ Yesuusi zaariide, “Ha haathaappe ushiyaa ooninne laa7enthuwaa saamettanawaa. ¹⁴ Shin taani immiyaa haathaa ushiyaa ooninne

laa7enthuwaa saamettenna. Taani immiyaa haathay he A giddon medhinaa de7uwaassi pulttiyyaa pulttuwaa gidanawaa” yaageedda.

¹⁵ Mishiratta, “Godaw, taani saamettenna malanne haathaa tikkanawukka haa yeenna mala, taw he haathaa imma!” yaagaaddu.

¹⁶ Yesuusi izo, “Baade ne asinaa xeesaade haa simma” yaageedda.

¹⁷ Mishiratta zaaraade, “Taw asinay baawa” yaagaaddu.

Yesuusi, “Taw asinay baawa giyaawaan tumuwaa gaadda. ¹⁸ Neeni ichcheshu asinaa gelaadda; ha77i neenanna de7iyaa bitani ne asinaa gidenna. Neeni ha77i taw odeeddawe tuma” yaageedda.

¹⁹ Mishiratta qay, “Godaw, neeni nabiyyaa gidiyaawaa ta ha77i eraaddi; ²⁰ nu Sammaariyaa asaa aawatuu ha deriyaan * goyinneeddino; shin Ayihudatuu hinttenttu asay Xoossaw goyinnanaw bessiyaa sa7ay Yeerusalaamena yaagiita” yaagaaddu.

²¹ Yesuusi, “Ha mishirattee, taana ammana; ha deriyaan woy Yeerusalaamen Aawuwaa Xoossaw hinttenttu goyinnenna wodii yaanawaa. ²² Hinttenttu Sammaariyaa asay hintte erennabaw goyinniita; Xoossay nuuna Ayihudatuwaa go77ettiide atosethaa ahiyaa diraw, nuuni nu eriyaawoo goyinneetto.

²³ Shin Aawuwaa Xoossaw tumuwaappe goyinniyaawanttu A, Geeshsha Ayyaanaa

* **4:20** ha deriyaan, giyaawe deriyaa Geerizaana gidiide See-keema geetettiyya katamaa matan de7iyaawaa.

wolqqaaninne Xoossaa Xoossatethaadan goyinniya wodii matatteedda; ubba ha77ikka gakteedda. Ayissi gooppe, asaa barew goyinnana mala, Aawuu Xoossaykka ha ogiyaan goyinniyaawantta koyyee. ²⁴ Xoossay Ayyaanaa; aw goyinniyaawanttukka Geeshsha Ayyaanaa wolqqaani Xoossaa Xoossatethaadan goyinnanaw bessee” yaageedda.

²⁵ Mishiratta, “Masihiyaa geetettiyaa Okettowe yaanawaa taani eray. I yiyaa wode nuussi ub-babaa odanawaa” yaagaaddu.

²⁶ Yesuusi, “Ha neenanna haasayiyaawe taani A” yaageedda.

²⁷ Hawaa untuntu haasayishshin, Yesuusa kaalliyaawanttu beeddasaappe simmeeddino. Yesuusi mishirattinna haasayishshin untuntu be7iide darissi maalaletteeddino; shin mishiratto, “Ayaa koyyay?” woy Yesuusa, “Inanna ayissi haasayay?” giide oochchowe ooninne baawa.

²⁸ Hewaappe guyyiyan, Mishiratta bare haathaa otuwaa agga basha guyye katamaa baade asaw, ²⁹ “Taani ootheeddawaa ubbaa taw odeedda bitaniyaa be7anaw denddite; hewe Kiristtoosa gidaanddeeshsha?” yaagaaddu.

³⁰ Asay katamaappe kesiide, Yesuusakko beedda.

³¹ Hewe hanishshin, A kaalliyaawanttu Yesu-
usa, “Guuthabaa maarikkii!” yaagiide woosseed-
dino.

³² Shin I, “Taw hinttenttu erenna qumay taani miiyaawe de7ee” yaageedda.

³³ Hewaa diraw, A kaalliyaawanttu barenttu gidдон, “Aw miyaabaa aheedda asay de7anddeeshsha?” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi untuntussi, “Ta qumay taana kiitteeddawaa sheniyaa udussaanne A oosuwa polussaa. ³⁵ Hinttenttu, ‘Oyddu agenaappe guyyiyan, kathay cakettanawaa’ giikkiteeyee? Taani hinttenttussi oday; goshshaa loythi xeellite; kathay caka besseedda. ³⁶ Zeriyaawenne cakkiyaawe ittippe nashettana mala, cakkiyaawe dirgguwaa akkeenne kathaa medhinaa de7oo shiishshee. ³⁷ Ha gaasuwaan, ‘Ittu zeree; qassi ittu cakkee’ giyaa haasayay tuma. ³⁸ Hinttenttu daaburibeennawaa cakkana mala, taani hinttentta kiittaaddi; haratuu oothi daabureeddino; hinttenttu haratuwaa daaburan geleeddita” yaageedda.

³⁹ Mishiratta, “I taani ootheedda ubbabaa odeedda” gaade markkatteedda diraw, he katamaan de7iyaa Sammaariyaa asaappe coray Yesuusa ammaneedda. ⁴⁰ Sammaariyaa asay Yesuusakko yeedda wode, barenttu mataan gami77ana mala, Yesuusa woossina I yaani laa77u gallassaa utteedda.

⁴¹ I odiiyaa qaala diraw, kasewaappe cora asay ammaneedda; ⁴² qassi untunttu mishiratto, “Nuuni nu huuphew I giyaawaa sisiide ammaneeddawaappe attin, neeni markkatteedda diraassa gidenna; I tumu alamiyaa asaa ashshiyaawaa gidiyaawaakka nuuni ereeddo” yaageeddino.

Yesuusi Itti Kaappuwaa Na7aa Patheedda

⁴³ Laa77u gallasaappe guyyiyan, Yesuusi Sammaariyaappe kesiide, Galiilaa gadiya beedda. ⁴⁴ Ayissi gooppe, I bare huuphew, “Nabii bare gadiyan bonchchettenna” yaagi

odeedda. ⁴⁵ Yesuusi Galiilaa gakkeedda wode, Galiilaa asay A mokkeedda; Paasigaa bonchchiya gallassi untuntu Yeerusalaamen de7iya diraw, I ootheedda ubbabaa be7eeddino.

⁴⁶ Yesuusi haathaa woyiniyaa ushshaa kesseedda, Galiilaan de7iya Qaanaa katamaa beedda. Qifirinaahooman A na7ay sakettiyyaa, kaatiyaa gollen oothiyaa itti kaappuu de7ee.

⁴⁷ Yesuusi Yihudaappe Galiilaa yeeddawaa he kaappuu sisiide, aakko yiide hayqqanaw mateedda bare na7aa biide pathana mala, Yesuusa woosseedda.

⁴⁸ Yesuusi he kaappuwaa, “Xoossay oothiyaa malaataanne hechcho giissiyaabaa be7ennaani de7iidde, hinttenttu ayinne ammanikkita” yaageedda.

⁴⁹ He kaappuu zaariide, “Godaw, ta na7ay hayqqennan de7ishshin, taananna baarikkii” yaageedda.

⁵⁰ Yesuusi, “Ba; ne na7ay paxa de7anawaa!” yaageedda.

He kaappuu Yesuusi geeddawaa ammaniide beedda. ⁵¹ I bare golle biishshin, A qoomatuu aananna ogiyaan gakettiide A, “Ne na7ay paxa de7ee” geeddino.

⁵² I bare qoomatuwaa bare na7aw ay saatiyaan keekeeddentto oochchina untuntu, “Zino laappu saatiyaan qooxuu A aggeedda” yaageeddino.

⁵³ Na7aa aawuu Yesuusi barew, “Ne na7ay paxa de7anawaa” geeddawe he saatiyaana gideeddawaa hassayeedda. Hewaa diraw, inne A soy asay ubbay ammaneeddino.

54 Hawe Yesuusi Yihudaappe Galiilaa yiide oothedda laa7entho malaataa.

5

Yesuusi Gundda Bitaniyaa Dagatti Utteedda Haathaa Mataan Patheedda

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Ayihudatu bonchchiya baalaw Yeerusalaame beedda.

² Yeerusalaamen dorssaa penggiyaa matan Ibraayisxxe qaalaan Beetesayda geetettiyaa dagatti utteedda haathay de7ee; he dagatti utteedda haathaa yuuyyi aadhdheedda ichcheshu kashay de7ee.

³ Hewaan cora hargganchchatuu, qooqatuu, wobbatuunne sileeddawanttu giseeddino. [Haathay qaaxxiyaawaa naagiino.

⁴ Ayissi gooppe, itti itti gede Godaa kiitanchchay he dagatteedda haathaakko geliide, haathaa qaathee; haathay qaaxxeeddawaappe guyyiyan, koyro geleedda uray barena oyqqeedda ay harggiyaappekka paxee.]

⁵ Hewaan hattamanne hosppun laythaa saketteedda itti bitani de7ee.

⁶ He bitani hewan giseeddawaa Yesuusi be7iide, daro wodiyaa saketteeddawaakka eriide bitaniyaa, “Paxanaw koyyay?” yaageedda.

⁷ Sakettiyaa bitani zaariide, “Godaw, haathay qaaxxiyaa wode, taana haathan yeggiyaa asay dhayeedda; taani gelana haniyaa wode, hara uray taappe kasetiide geli aggee” yaageedda.

* 5:4 Ha payduu itti beni koyrottiide xaafetteedda Geeshsha Maxaafatuwan baawa.

⁸ Yesuusi A, “Dendda eqqa; neeni gisowaa tookkaade ba” yaageedda. ⁹ Bitani elekka paxi aggeedda; bare gisuwaa tookkiide beedda.

Hewe haneeddawe Sambbata gallassaana. ¹⁰ Hewaa diraw, Ayihudatu paxeedda bitaniyaa, “Hachche sa7ay Sambbataa; neeni ne gisuwaa tookka biyaawe woga gidenna” yaageeddino.

¹¹ Shin bitani, “Taana patheeddawe, ‘Ne gisuwaa tookkaade ba’ yaageedda” giide untuntussi zaareedda.

¹² Untuntu A, “Neena, ‘Ne gisuwaa tookkaade ba’ geeddawe I oonee?” giide oochcheeddino.

¹³ Shin hewaan cora asay de7iyaa dirawunne, Yesuusikka geemetteedda diraw, bitani barena patheeddawe oonentto erenna. ¹⁴ Yesuusi guyyeppe he bitaniyaa Geeshsha Golliyan demmiide, “Be7a, neeni ha77i paxaadda; hawaappekka iitabay neena gakkenna mala, laa7entho nagaraa oothoppa” yaageedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, bitani biide, barena patheeddawe Yesuusa gidiyaawaa Ayihuda asaa kaappatoo odeedda.

¹⁶ Yesuusi hawaa Sambbataan ootheedda diraw, untuntu Yesuusa yedesaan waayissuwaa doommeeddino. ¹⁷ Yesuusi zaariide untuntussi, “Ta Aabbu ubba wode oothee; taanikka oothanaw bessee” yaageedda.

¹⁸ Hewaa diraw, Yesuusi Sambbata gallassaa bonchenna diraa xalalaassa gidennaan, barena Xoossaanna qarayiide, “Xoossay ta Aabba” geedda diraw, Ayihuda asaa kaappatuu A wodhanaw kasewaappe minissiide koyyiino.

Xoossaa Na7aa Maataa

¹⁹ Yesuusi zaariide untuntussu, “Taani hinttentussu tumuwaa oday; Na7ay barekka aynne oothenna. I bare Aabbu oothishshin be7iyaawaa xalalaa oothee; Aawuu oothiyaawaa Na7aykka oothee. ²⁰ Ayissi gooppe, Aawuu bare Na7aa siiqee; qassi I oothiyaa oosuwaa ubbabaa bare Na7aa bessee. Ubba hinttentu maalalettana gakkanaw, I hawaappe aadhdhiya oosuwaakka bare Na7aa bessanawaa. ²¹ Gaasuunnee, Aawuu hayqqeeddawaantta hayquwaappe denthiiide shemppuwaanna wothiyawaadan, Na7aykka qassi bare koyyowantta shemppuwaanna wothee. ²²⁻²³ Asay ubbay Aawuwaa bonchchiyawaadan, Na7aakka bonchchana mala, Aawuu pirddaa ubbaa Na7aw immeeddawaappe attin, I oonanne pirddenna; Na7aa bonchchenna uray, A kiitteedda Aawuwaakka bonchchenna.

²⁴ “Taani hinttentussu tumuwaa oday; ta qaalaa sisiyaawoonne taana kiitteeddawaan ammaniyaawoo medhinaa de7uu de7ee. Hayquwaappe de7oo I pinneeddawaappe attin, pirddetenna. ²⁵ Taani hinttentussu tumuwaa oday; hayqqeedda asay Xoossaa Na7aa kooshshaa sisiyaa wodii yaanawaa; hewenneekka ha77a. He kooshshaa sisiyawanttu shemppuwaanna de7ana. ²⁶ Ayissi gooppe, Aawoo de7uwaa immiyaa wolqqay de7iyaawaadan, de7uwaa immiyaa he wolqqaa bare Na7awukka immeedda. ²⁷ Xoossaa Aawuu bare Na7aw pirddiyaa maataa immeedda; ayissi gooppe, Na7ay Asaa Na7aa.

28 “Hawaan malalettoppите; ayissi gooppe, duufuwan de7iyaawanttu A kooshshaa sisiyaa wodii yee. 29 Sisiide untunttu duufuwaappe gaxaa kesana; lo77obaa ootheeddawanttu de7uwaan de7anaw denddana; qassi iitabaa ootheeddaawanttu pirddettanaw denddanawantta.

Yesuusassi Markkatteedda Asatuwaa

30 “Taani taappe aynne oothanaw danddayikke; Xoossay taw odeeddawaadan pirdday. Ta pirdday tuma; ayissi gooppe, taani taana kiitteeddawaa sheniyaa poliyaawaappe attin, taani dosiyaawaa oothikke.

31 “Taani ta huuphew tabaa markkattooppe, ta markkatethay tuma gidenna. 32 Tabaa markkat-tiyaawe haray de7ee; I tabaa markkattiyaawe tuma gidiyaawaa taani eray.

33 “Hinttenttu Yohaannisakko asaa kiittina, I untunttoo tumuwaa markkatteedda. 34 Taani hewaa hinttentta attino gaade giyaawaappe attin, asaa markkatethay taw koshshina gidenna.

35 Yohaannisi muqaaddaadan, eexxeeddanne poo7isseedda; hinttenttukka amareedda wodiya A poo7uwan nashettanaw koyyeeddita.

36 “Shin taw Yohaannisawaappe aadhdhiyaa markkatethay de7ee; ayissi gooppe, taani wurssanaw Ta Aabbu taw immeedda kiitay, ha taani oothiyaawe, I taana kiitteeddawaa gidiyaawaa markkattee.

37 “Qassi taana kiitteedda Ta Aabbu bare hu-uphew tabaa markkattee. Hinttenttu A kooshshaa aynne sisibeykkita; A malaakka be7ibeykkita. 38 I

kiitteeddawaa ammanenna diraw, A qaalay hinttenttu wozanaan baawa.

³⁹ “Xoossaa Maxaafatuwaappe medhinaa de7uwaa demmiyaawaa hinttew malatina, untuntta biddiita; untunttukka tabaa markkattiyaawantta. ⁴⁰ Shin de7uwaa demmanaw taakko yiyaawaa hinttenttu koyyikkita.

⁴¹ “Taani asaappe bonchchuwaa koyyikke. ⁴² Shin taani hinttenttu wozanaan Xoossaa siiquu baynnawaa eray. ⁴³ Taani ta Aabbu sunthan yaaddi; shin taana akkibeykkita. Shin hara asay bare sunthan yiyaa wode, A akkiita. ⁴⁴ Hinttenttu ittu ittuwaa bonchchiita; shin itti Xoossaappe yiyaa bonchchuwaa koyyikkita. Yaatina, waaniide ammananaw danddayiite?

⁴⁵ “Taani Ta Aabbu sinthan hinttentta mootiyaawaa hinttew malatoppo; hinttentta mootiyaawe, hintte hidootaa wothiyaa Musa. ⁴⁶ Hinttenttu Musa ammaneeddabaa gidintto, taanakka ammananita; ayissi gooppe, tabaa xaafeeddawe A. ⁴⁷ Shin hinttenttu Ixaafeeddawaa ammanenna ixxoopspe, taani giyaawaa wooti ammananitee?” yaageedda.

6

Yesuusi 5000 Asaa Mizeedda
(*Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luq 9:10-17*)

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Galiilaa Abbaappe woy Xibiriyaadoosa Abbaappe hefintha pinneedda. ² I hargganchchatuwaa bolla ootheedda wolqqaama malaataa be7eedda diraw, cora asay A kaalleedda. ³ Yesuusi deriyaa

kesiide, yaani barena kaalliyaawanttunna ittippe utteedda. ⁴ Ayihudatuu bonchchiya Paasigaa gallassay gakeedda. ⁵ Yesuusi sinthakko xeelliide, cora asay barekko yiyaawaa be7iide Piliphphoosa, “Ha asaa ubbaa mizanaw gidiyaa qumaa haqappe shammanee?” yaageedda. ⁶ I hewaa Piliphphoosa paaccanaw geedda; ayissi gooppe, I bare huuphew ayaa oothana bessintto oothanabaa eree.

⁷ Piliphphoosi zaariide Yesuusa, “Huuphiyan huuphiyan, haray atto itti itti barssuwa gathanaw, laa77u xeetu dinaariyaan shammeedda ukithaykka gidenna” yaageedda.

⁸ Qassi Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittu, Simooni Phexiroosa ishay Inddiraasi, ⁹ “Banggaa ukithaa ichcheshuunne laa77u molii de7iyaa itti na7ay hawaan de7ee; shin ha asaa ubbaw hewe wooti gidanee?” yaageedda.

¹⁰ Yesuusi barena kaalliyaawantta, “Asay uttanaadan udite” yaageedda. He sa7an daro maatay de7ee. Asay ubbay utteedda; attuma asay ichcheshu sha77aa gidiyaawaa. ¹¹ Yesuusi ukithaa akeedda; Xoossaa galatiide, hewan utteedda asaw gisheedda. Moliyaakka hewaadan oothina asay bare koyyeeddawaa keenaa meedda. ¹² Unttuntu ubbay kalleeddawaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyawantta “Ittibaykka coo bayenna mala, atteedda dokkaa shiishshite” yaageedda. ¹³ Hewaa diraw, unttuntu ubbaakka shiishsheeddino; asay kallina atteedda banggaa ukithaa dokkaa shiishshiide, tammanne laa77u zambbeeliyaa kuntheeddino.

¹⁴ Asay Yesuusi ootheedda wolqqaama malaataa be7eedda wode, “Hawe tumuwaappe ha sa7aa yaana geedda nabiyyaa” yaageeddino. ¹⁵Unttuntu yiide barena wolqqan oyqqi kaatiyaa oothanaw haniyaawaa Yesuusi eriide, barekka deriyaa bolla shirettiide keseedda.

*Yesuusi Abbaa Bollan Hamettiidde Beedda
(Mat 14:22-33; Mar 6:45-52)*

¹⁶ Sa7ay omariiseedda wode, Yesuusa kaalliyaawanttu abbaakko beeddino; ¹⁷ Sa7ay qammeedda; shin Yesuusi untunttukko he saati gakkanaw yibeenna; hewaassi untunttu wonggiriyaan geliide, abbaa pinni hefintha Qifirinaahooma beeddino. ¹⁸ Wolqqaama carkkuu carkkeedda diraw, abbay qaaxxeedda; ¹⁹ itti saatiyaa keenaa untunttu abbaa shaagowaappe guyyiyan, Yesuusi abbaa bollanna hamettiidde yiyaawaa be7iide yayyeeddino. ²⁰ Shin I, “Yayyoppite; taanatte!” yaageedda. ²¹ Unttuntu wonggiriyaan A gelissanaw koyyeeddino; wonggirii untunttu biyaasaa abbaa gaxaa ellekka gakki aggeedda.

Yesuusi De7uwa Ukithaa

²² Wonttetha gallassi, abbaappe hefinthanna atteedda cora asay abbaa bolla itti wonggiriya xalalay de7iyaawaa be7eeddino; Yesuusi barena kaalliyaawanttunna wonggiriyaan geliide, untuntunna beennaan, untunttu barekka beed-dawaa akeekeddino. ²³ Shin Xibiriyaadoosappe hara wongiratuu Yesuusi Xoossaa galatina, asay ukithaa meeddasaa mataa yeeddino. ²⁴ Asay Yesuusi woy A kaalliyaawanttu hewaan baynnawaa

be7iide, Yesuusa koyyanaw wonggiriyan geliide, Qifirinaahooma beeddino.

²⁵ Asay Yesuusa abbaappe hefinthan demmeedda wode, “Tamaarissiyaawoo, hawaa awude yaaddii?” yaageeddino.

²⁶ Yesuusi zaariide, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; hinttenttu taana koyyiyaawe ukithaa meedda diraassanne kalleedda diraassa gidiyaawaappe attin, wolqqaama malaataa be7eedda diraassa gidenna. ²⁷ Medhinaa de7uwa qumaw, taani Asa Na7ay hinttentussi immanawoo, oothiteppe attin, samiyaa qumaw oothoppite; ayissi gooppe, Aawuu Xoossay hewaa dhiishissanaw maatafaa attami wotheedda” yaageedda.

²⁸ Hewaappe guyyiyan untunttu, “Nuuni Xoos-saa oosuwaa oothanaw ayaa oothanaw bessii?” yaagiide Yesuusa oochcheeddino.

²⁹ Yesuusi zaariide, “Hinttenttu oothana mala, Xoossay koyyiyaa kiitay hawaa; I kiitteeddawaan ammanite” yaageedda.

³⁰ Untunttu zaariide, “Nuuni be7iide, neenan ammanana mala, ay wolqqaama malaataa oothanii? Ayaa kiitettanii? ³¹ Xoossaa maxaafaan, ‘Untunttu mannaa * mala saluwaappe ukithaa immeedda’ yaagetti xaafettowaadan, nu aawatuu mela biittaan mannaa meeddino” yaageeddino.

* **6:31** mannaa: Israa7eliyaa asay Gibxe gadiyaappe kesi Kanaane biidde mela biittaan hamettiidde biyaa wode, untunttu maanaadan Xoossay immeedda mal77iyaa qumaa. Manna guus-say Ibraayisxxiyaa qaalaan “Hawe ayee?” giyaawaa. **6:31** Kes 16:4,15; Maz 78:24

³² Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; hinttenttussi saluwaappe tumu ukithaa immiyaawe ta Aabbappe attin, hinttenttussi saluwaappe ukithaa immeeddawe Musa gidenna.

³³ Ayissi gooppe, tuma gideedda Xoossaa ukithay, saluwaappe wodhdhiyaawe ha alamiyaa asaw de7uwaa immee” yaageedda.

³⁴ Unttuntu zaariide, “Godaw, nuukka he ukithaa ubba wode imma” yaageeddino.

³⁵ Yesuusi, “Taani de7uwaa ukithaa; taakko yiyaa uray ubbakka koshattenna. Qassi taana ammaniyaa uray aynne saamettenna. ³⁶ Shin

taani hinttenttussi odeeddawaadan, hinttenttu taana be7eeddita; shin ammanikkita. ³⁷ Ta

Aabbu taw immiya ubbay taakko yaanawaa; qassi taakko yiyaa oonanne ubbakka taani kare yeddikke. ³⁸ Ayissi gooppe, taani taana

kiitteeddawaa sheniyaa polanaw saluwaappe yaaddippe attin, ta sheniyaa polanaw yabeykke.

³⁹ Taana kiitteeddawe koyyiyaawe hawaa; taani I taw immeedda ubbatuwaakka wurssethaa gallassi denthanaappe attin, ittuwakka bayizzana mala koyyenna. ⁴⁰ Ayissi gooppe, ta Aabbu

koyyiyaawe hawaa; taana Na7aa be7iide, ammaniyaa ubbatuu medhinaa de7uwa akkanawantta; taanikka he ubbatuwaa wurssethaa gallassi denthana” yaageedda.

⁴¹ Yesuusi, “Taani saluwaappe wodhdheedda ukithaa” geedda diraw, Ayihudatuu A bolla zu-

uzummeeddino. ⁴² Unttuntu, “Hawe nuuni A aawuwanne A aatto eriya Yooseefo na7aa Yesuusa gidennee? Yaatina, I waagiide, ‘Taani saluwaappe

wodhdhaaddi' gaanaw danddayii?" yaageed-dino.

⁴³ Yesuusi zaariide, "Ittu ittuwaanna zuuzummiyaawaa aggite. ⁴⁴ Taana kiitteedda ta Aabbu taakko aheedda asaappe attin, taakko yaanaw danddayiyaa asay baawa; taanikka wurssethaa gallassi A denthana. ⁴⁵ Nabatuu 'Xoossay asaa ubbaa tamarissana' yaagiide xaafeeddino; Aawuu giyaawaa sisiyaawenne Aawuwaappe tamariyaawe ooninne taakko yee. ⁴⁶ Xoossaa matappe yeeddawaappe attin, Xoossaa be7eedda asay baawa; A xalalay Xoossaa be7eedda.

⁴⁷ "Taani hinttentussi tumuwaa oday; taana ammaniyaa uraw medhinaa de7uu de7ee. ⁴⁸ Taani de7uwa ukithaa. ⁴⁹ Hinttenttu aawatuu mela biittaaan mannaa meeddino; shin hayqqeeddino. ⁵⁰ Asay aappe miide hayqqenna ukithay saluwaappe yiyaawe hawaa. ⁵¹ Saluwaappe wodhdheedda de7uwaa ukithay taana; ooninne ha Ukithaappe mooppe, medhinaw de7anawaa; qassi ha alamiyaa asaw de7o gidana mala, taani immana ukithay ta ashuwaa" yaageedda.

⁵² Ayihudatuu, "Ha bitani bare ashuwaa nuuni maana mala, nuussi wootiide immanaw dand-dayii?" yaagiide barenttu gidduwan palumetteeddino.

⁵³ Hewaa diraw, Yesuusi untuntta, "Taani hinttentussi tumuwaa oday; ta ashuwaa, Asa Na7aa ashuwaa, hinttenttu maana dhayooppe, qassi ta suuthaakka ushana dhayooppe, hinttew

de7uu baawa. ⁵⁴ Ta ashuwaa miyaa urawunne, ta suuthaa ushiyaa uraw medhinaa de7uu de7ee. Taani wurssetha gallassi untuntta denthana. ⁵⁵ Ayissi gooppe, ta ashuu tumu qumaa; ta suuthaykka tumu ushshaa. ⁵⁶ Ta ashuwaa miyaa uraynne ta suuthaa ushiyaa uray taanan de7ee; taanikka aanani de7ay. ⁵⁷ De7uwa Aawuu taana kiittina, taani A gaasuwan de7iyaawaadan, taana miyaa uraykka ta gaasuwan de7ana. ⁵⁸ Saluwaappe wodhdheedda ukithay hawaa; hinttenttu aawatuu miide hayqqeedda mannaa mala gidenna; ha ukithaa miyaa uray medhinaw de7ana” yaageedda.

⁵⁹ Yesuusi Qifirinaahooma katamaan Ayihuda woosa gollen tamarissiidde, hawaa odeedda.

Medhinaa De7uwa Qaalaa

⁶⁰ Yesuusa kaalliyaawanttuppe dariya baggay hewaa siseedda wode, “Hawe gelenna timirttiyaa; hawaa ooni akkanawee?” yaageeddino.

⁶¹ Shin Yesuusi barena kaalliyaawanttu hewoo zuuzummeeddawaa eriide, “Hawe hinttentta dhubbii? ⁶² Simmi taani, Asaa Na7ay, kase de7iyaasaa pude kesishshin be7into ayaa gaanitee? ⁶³ Geeshsha Ayyaanay de7uwaa immee; asaa minotay aynne go77enna. Taani hinttenttussi odeedda qalay ayyaanaanne de7uwaa. ⁶⁴ Shin hinttenttu gidduwan ammanennawanttu de7iino” yaageedda; ayissi gooppe, ammanennawanttu haqawanttenttonne barena aathi immanawe oonentto Yesuusi koyroppe doommiide ereedda. ⁶⁵ Qassikka Yesuusi, “Ta Aabbuppe gidana dhayooppe

ooninne taakko yaanaw danddayenna yaagaade ta odeeddawe hewaa diraassa” yaageedda.

⁶⁶ Hewaa gaasuwan, Yesuusa kaalliyaawant-tuppe coratuu A aggiide, guyye simmeeddino; laa7entho A kaallibeykkino. ⁶⁷ Yesuusi qassi tammanne laa77u barena kaalliyaawantta “Hintteikka aggiide baanaw koyyiitee?” yaageedda.

⁶⁸ Simooni Phexiroose zaariide, “Godaw, nuuni ookko baanee? New medhinaa de7uwaa qaalay de7ee. ⁶⁹ Neeni Xoossaa Geeshshaa gidiyaawaa nuuni ammaneettonne ereetto” yaageedda.

⁷⁰ Yesuusi untuntta, “Taani hinttentta tammanne laa77atuwaa doorabeykkita? Qassi hintteppe ittu xalahiyaa” yaageedda. ⁷¹ Yesuusi hewaa Simoonaa na7aa Yihudaa Asqqoroota † gee; ayissi gooppe, Yihuday Yesuusa kaalliyaa tammanne laa77atuwaappe ittuwa; I Yesuusa aathi immanawaa.

7

Yesuusi Daasiyaa Baalaassi Yeerusalaame Beedda

¹ Hewaappe guyye, Yesuusi Galiilaan yaa haa yuuyyeedda; Ayihudatuu A wodhanaw koyyiyaa diraw, Yihudaan yuuyyana koyyibeenna.

² Ayihudatuu bonchchiya Daasiyaa Baalay gakkii utteedda. ³ Hewaa diraw, Yesuusa ishatuu A, “Neena kaalliyaawanttu neeni oothiyaawaa be7ana mala, hawaappe denddaade Yihudaa gadiya ba. ⁴ Ayissi gooppe, barew erettanaw

† **6:71** Asqqoroota: Ha qaalaa bilethay, “Woretiyaa bitaniyaa” woy “Hayqoo aathi immiyaa bitaniyaa” giyaawaa. **7:2** Wog 23:34; Zar 16:13

koyyiya asay ooninne bare oosuwa genthenna. Neeni hawantta oothina, nebaa alamiyaa ubbay ero!” yaageeddino. ⁵ Ayissi gooppe, haray atto A ishatuukka A ammanibeykkino.

⁶ Yesuusi untunta, “Taw injjetiyaa wodii gakkibeenna; shin hinttentussi ay wodekka injjetee. ⁷ Sa7ay hinttentta ixzanaw danddayenna; shin taani sa7aa kiittay iita gidiyaawaa markkattiyaa diraw, taana ixceedda. ⁸ Baalaa bonchchiyaasaa hinttenttu biite; taw injjetiyaa wodii gakkibeenna diraw, taani baalaa bonchchiyasaa baanawe bira” yaageedda. ⁹ I hawaa giide, Galiilaan atteedda.

Yesuusi Daasiyaa Baalaasan Beetteedda

¹⁰ Shin A ishatuu baalaa gallassaa bonchchiyasaa beeddawaappe guyyiyan, ikka asay be7ennaan geeman yaa beedda. ¹¹ Ayihudatuu baalaa gallassaa bonchchiyaasan A koyyiinonne, “I haqan de7ii?” yaagiidde, A labiino.

¹² Asaa gidduwan daro zuuzunthay denddeedda. Amareedda asay, “I lo77o asa” yaagee; haratuu qassi, “A, I asaa balethee” yaagiino. ¹³ Shin Ayihudatuu yayyeedda diraw, ooninne aabaa qoncciyaan haasayenna.

¹⁴ Baalaa bonchchiya gallassaa baggan, Yesuusi Geeshsha Golliyya biide, tamarissuwaa doom-meedda. ¹⁵ Ayihudatuu maalaleettiide, “Ha bi-tani aynne tamarennaan hawaa keena waani ereeddee?” yaageeddino.

¹⁶ Hewaa diraw, Yesuusi zaariide, “Taana tamarissiyaawe taana kiitteedda Xoossaa

matappe yiyaawaappe attin, tawaa gidenna. ¹⁷ Xoossaa sheniyaa oothanaw dosiyaa ooninne ha taani tamarissiyaawe Xoossaa matappe yintto woy qassi taani taappe haasayayitanto erana. ¹⁸ Barewaa haasayiyaa uray bare huuphiyaassi bonchchuwaa koyyee; shin barena kiitteeddawe bonchchettana mala koyyiya uray tumanchchaa; aani worddobay baawa. ¹⁹ Muse hinttentussi higgiiya immibeennee? Shin hintteppe ittuunne higgiiya naagenna. Taana ayissi wodhanaw koyyiitee?” yaageedda.

²⁰ Asay zaariide, “Neenan xalahii de7ee; neena wodhanaw oonee koyyeeddawe?” yaageedda.

²¹ Yesuusi, “Taani itti wolqqaamabaa oothina, hinttenttu ubbay maalalletteeddita. ²² Hinttenttu naanaa hinttenttu dookaalana mala, Muse hinttentta azazeedda. Shin dookaalussay hinttenttu aawatuwanna yeeddawaappe attin, Musenna yibeenna; hewaassi hinttenttu Sambbataan attuma naanaa dookaaliita. ²³ Muse higgii azazeedda diraw, hinttenttu Sambbataan dookaaliyaawaa gidoppe, yaatina taani itti asaw kumentha bollaa patheedda diraw, taana ayissi hanqqettiitee? ²⁴ Tumu pirddaa pirdditeppe attin, asaa deemuwaa xeelliide pirddoppite” yaageedda.

Hawe Kiristtoosee?

²⁵ Hewaa diraw, Yeerusalaame asaappe ittu ittuu, “Unttuntu wodhanaw koyyiya bitani hawaa gidennee? ²⁶ Be7ite, qoncciyaan I haasayee; untuntu A aynne giikkino. Hawe

Kiristtoosa gidiyaawaa nu kaappatuu tumu eriinooshsha? ²⁷ Shin nuuni A haqappe yeeddentto eroytte; Kiristtoosi yiyaa wode, I haqappe yinttonne ooninne erenna” yaageeddino.

²⁸ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Geeshsha Golliyan tamarissiidde, bare qaalaa dhoggu udiide, “Hinttenttu taana eriita; qassi taani haqappe yeeddenttokka eriita. Taani ta sheniyaan yabeykke; shin taana kiitteeddawe tumanchchaa; hinttenttu A erikkita. ²⁹ Shin taani A eray; ayissi gooppe, I taana kiittina, taani A matappe yaaddi” yaageedda.

³⁰ Hewaa diraw, untunttu A oyqqanaw koyy-eeddino; shin A wodii biro gakkibeenna diraw, ooninne A bolla kushiya wothibeenna. ³¹ Shin daro asay Yesuusa ammaniide, “Kiristtoosi yiyaa wode, ha bitani ootheedda malaataappe dariyaawaa oothaneeyee?” yaageeddino.

Yesuusa Oyqqanaw Wottaaddaratuu Kiitetteed-dino

³² Parisaawatuu daro asay Yesuusabaa zuuzummiyaawaa siseeddino; qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu A oyqqi qashissanaw amareedda wottaddaratuwaa kiitteeddino.

³³ Yesuusi, “Taani hinttenanna laafaa gami77ana; hewaappe guyyiyan, taana kiitteeddawaakko baana. ³⁴ Hinttenttu taana koyyana; shin demmikkita; ayissi gooppe, taani de7iyaa sa7aa hinttenttu baanaw danddayikkita” yaageedda.

³⁵ Ayihudatuu ittu ittuwanna, “Hawe nuuni A demmennaassa haqa baana hanii? Ayihudatuu de7iya Giriike katamaa biide, Giriike asatuwaa tamarissana hanii? ³⁶ I, ‘Hintte taana koyyana; shin demmikkita’ qassi, ‘Taani de7iyaasaa hinttenttu baanaw danddayikkita’ yaagee; hewaa giyaawe waagiyaawee?” yaageeddino.

De7uwa Immiyaa Haathaa

³⁷ He baalaa gallassaa bonchchiya gallasaappe waannatiyaa wurssetha gallasaani Yesuusi dendi eqqiide, bare qaala dhoqqu udiide, “Saametteedda uray ooninne taakko yiide usho.

³⁸ Taanan ammaniyaawoo, Xoossaa Maxaafay giyawaadan, A uluwaappe de7uwaa immiyaa haathaa pulttuu gogganawaa” yaageedda. ³⁹ I hewaa A ammaneeddawanntu akkana Geeshsha Ayyaanaabaa haasayeedda. Yesuusi biro bare bonchchuwaakko kesibeenna * diraw, he wode Geeshsha Ayyaanay untunttoo imettibeenna.

Asaa Giddon Medhetteedda Phalqqethaa

⁴⁰ He asaappe dariya baggay I giyaawaa sisiide, “Tumu hawe naagettiyya Nabiyya” yaageeddino.

⁴¹ Haranttu, “Hawe Kiristtoosa” yaageeddino.

Shin haranttu qassi, “Kiristtoosi Galiilaappee yeenna. ⁴² Xoossaa Maxaafay, ‘Kiristtoosi Daawite zariyaappe, Daawite de7eedda

7:37 Wog 23:36 **7:38** Hiz 47:1; Zak 14:8 * **7:39** Yesuusi biro bare bonchchuwaakko kesibeenna: Yohaannisa mishi-raachchuwaa qaalaan, Yesuusaw kumentha bonchchuu imetteed-dawe, I masqqaliyaa bollan kaqetteedda wodenne bare Aabbu ushechcha baggan uttanaw hayquwaa xooniide denddeedda wodiyaana gidiyaawaa qonccissee.

Beeteliheeme katamaappe yaana' geenneyee?" yaageeddino. ⁴³ Yesuusa gaasuwan asay bare gidduwan shaaketteedda. ⁴⁴ He asaappe ittu ittu A oyqqanaw koyyeeddino; shin kushiyaaninne A bochchibeykkino.

⁴⁵ Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu qeesatuwaa kaappatuwaakkonne Parisaawatuwaakko simmi yeedda wode untunttu naagiyaawantta, "Ayissi A ahibeykkitee?" yaagiide oochcheeddino.

⁴⁶ Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu untuntussi, "Ha bitani haasayeeddawaadan, ubbakka ooninne haasayibeenna!" yaagiide zaareeddino.

⁴⁷ Parisaawatuu zaariide, "I hinttenakka balethuwaa?" ⁴⁸ Kaappatuwaappe woy Parisaawatuwaappe A ammaneedda asay de7ii? ⁴⁹ Shin higgiiyaa erenna ha asay sheqetteeddawaa" yaageeddino.

⁵⁰ Untunttuppe ittuu kasenna Yesuusakko beedda Niqoodimoosi untuntta, ⁵¹ "Itti uray giyaabaa sisennaan woy I ayaa ootheeddento erennaan de7iidde, kasetiide A bolla pirddiyaawe nu higgiiyan de7ii?" yaageedda.

⁵² Untunttu zaariide A, "Neenikka qassi Galiilaa gadiya asee? Galiilaa gadiyaappe Nabii beetennawaa Xoossaa Maxaafatuwaa biddaade era" yaageeddino.

Woshummaade Oyqetteedda Mishiratto

⁵³ Asay ubbay aggiide, bare soy bare soy beedda.

8

¹ Shin Yesuusi Wogaraa Mithaan eretteedda Deriyaakko beedda. ² Wonttetha gallassi guuran Geeshsha Golliyaa simmeedda; ubba asay aakko yiina, uttiide untuntta tamarissuwaa doommeedda. ³ Muse higgiiyaa tamarissiyaawanttunne Parisaawatuu woshummishshin oyqetteedda itti mishiratto aakko aheeddino. Unttuntu asaa ubbaa sinthan izo essiide Yesuusa, ⁴ “Tamarissiyaawoo, ha mishiratta woshummaade oyqettaaddu. ⁵ Higgiiyaa bollan Muse hanni mala macca asaa shuchchaan caddana mala, nuuna azazeedda. Yaatina neeni waagay?” yaageeddino.

⁶ Unttuntu hewaa geeddawe Yesuusa mootiyaawaa demmiide A paaccanaassa; shin Yesuusi hokkiide, bare biradhdhiyan biittaa bolla xaafeedda. ⁷ Unttuntu A oochchiide aggennaan ixxina, pude dhoqqu giide, “Hintenttu gidduwan nagaraa oothibeenna asay kasetiide, izo shuchchan caddo” yaageedda. ⁸ Qassikka hokkiide, biittaa bolla xaafeedda.

⁹ Unttuntu hewaa siseedda wode, kasetiide cimatuu kesina, ittu ittuu kesiidde wureeddino; A sinthaan mishiratta eqqa de7ishshin, Yesuusi bare xalalaa atteedda. ¹⁰ I pude dhoqqu giide mishiratto, “Mishiratte, asatuu haqan de7iino? Ooninne ne bolla pirddibeennee?” yaageedda.

¹¹ Mishiratta, “Godaw, ooninne ta bolla pird-dibeenna” yaagaaddu.

Yesuusi izo, “Taanikka ne bolla pirddikke; ba; laa7enthaade nagaraa oothoppa” yaageedda. *

¹² Qassikka Yesuusi asaw, “Taani alamew poo7uwaa; Taana kaalliyaa ooninne de7uwa immiyaa poo7uwaa demmanappe attin, dhumaani ubbaakka hamettenna” yaagiide haasayeedda.

¹³ Hewaappe guyye Parisaawatuu, “Neeni nebbaa markkattaasa; ne markkatethay tuma gidenna” yaageeddino.

¹⁴ Yesuusi zaariide, “Taani Tabaa markkat-tooppekka, Ta markkatethay tuma; ayissi gooppe, Taani haqappe yaadditanttonne qassi haqa bay-tantto eray; shin hinttenttu erikkita. ¹⁵ Asay pird-diyaa ogiyaan hinttenttu pirddiita; Taani itti uraa bollaakka pirddikke. ¹⁶ Shin Taani pirddiyaawaa gidooppenne, Ta pirdday tuma; ayissi gooppe, Taana kiitteedda Ta Aabbu Taananna de7eeppe attin, Taani Taarekka de7ikke. ¹⁷ Laa77u asaa markkatethay tuma gidiyaawe hinttenttu hig-giyaan xaafetti utteedda. ¹⁸ Taani Tabaa Ta huuphew markkattaaddi; qassi Taana kiitteedda Ta Aabbukka Tabaa markkattee” yaageedda.

¹⁹ Unttuntu, “Ne aabbu haqan de7ii?” yaagiide Yesuusa oochcheeddino.

Yesuusi zaariide, “Hinttenttu Taanakka woy Ta Aabbakka erikkita; Taana ereeddawaa gidintto, Ta Aabbakka eranita” yaageedda.

²⁰ Yesuusi Geeshsha Golliyyaa tamarissiidde, imotaa miishshay uttiyaa saaxiniyaa matan

* **8:11** Itti itti beni xaafetteedda Geeshsha Maxaafatuwan ha payduu baawa. **8:17** Zar 19:15

hewaa haasayeedda. A ooninne oyqqibeenna; ayissi gooppe, A wodii biro gakkidiggibenna.

Ammanennaan Ixxeeddawanttussi Imetteedda Mino Akeekissuwaa

²¹ Qassikka Yesuusi untuntta, “Taani baana hinttenttu Taana koyyana; shin hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayqqanita. Taani biyaa sa7akka baanaw hinttenttu danddayikkita” yaageedda.

²² Ayihudatu, “I, ‘Taani biyaasaa hinttenttu baanaw danddayikkita’ yaagee; I barena barekka wodhaneeyee?” yaageeddino.

²³ Yesuusi zaariide, “Hinttenttu garssa asa; Taani bolla asa. Hinttenttu ha alamiyaa asa; Taani ha alamiyaa asa gidikke. ²⁴ Hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayiqqanawaa Taani hinttenttussi odeeddawe hawaassa; Taani Taana † gidiyaawaa hinttenttu ammanana dhayooppe, hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayyanita” yaageedda.

²⁵ Untunttu, “Neeni oonee?” yaagiide oochcheeddino.

Yesuusi zaariide, “Taani Taana. ²⁶ Taani hinttebaa haasayiyabaynne pirddiyaabay darobay de7ee. Shin Taana kiitteeddawe tumanchchaa; qassi Taani aappe siseeddawaa alamiyaa asaw oday” yaageedda.

²⁷ I bare Aawuwabaa haasayiyawaa untunttu akeekibeykkino. ²⁸ Hewaa diraw, Yesuusi untuntta,

“Taana Asaa Na7aa hinttenttu masqqaliyaa bolla pude denthiyaa wode, Taani Taana gidiyaawaanne qassi Taani

† **8:24** Taani Taana: Ayihude asaassi wolqqaamanne geeshsha gideedda Xoossaa sunthay “Yahweh” gidiide, hawaa bilethaykka Taani Taana giyaawaa.

Ta Aabbu Taana tamaarisseeddawaadan haasayiyawaappe attin, Ta sheniyaan aynne oothennawaa hinttenttu eranita. ²⁹ Qassi taana kiitteeddawe Taananna de7ee; Taani ubba wode A nashechchiyaawaa oothiyaa diraw, I Ta xalalaa aggibeenna” yaageedda.

³⁰ Yesuusi hewaa haasayishshin siseedda daro asay A ammaneeddino.

Nagaraa Aylletethaappe La77a Kessaa

³¹ Yesuusi barena ammaneedda Ayihudatuwaa, “Hinttenttu Taani tamarissiyaawoo azazettooppe, tumu Taana kaalliyaawantta.

³² Hinttenttu tumatethaakka eranita; qassi tumatethay hinttentta aylletethaappe kessanawaa” yaageedda.

³³ Unttuntu zaariide, “Nuuni Abraahaamo zare; nuuni oossinneekka aylletibeykko. Yaatina neeni waagaade, ‘Aylletethaappe hinttenttu kesanita’ gay?” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; nagaraa oothiyaa ooninne nagaraa aylliya. ³⁵ Ayllii ubba wode soyin de7enna; shin na7ay medhinaw gollen de7ee. ³⁶ Na7ay hinttentta aylletethaappe kesoooppe, hinttenttu aylletethaappe tumu kessanita. ³⁷ Hinttenttu Abraahaamo zare gidiyaawaa Taani eray; shin Ta tamarissiyaawaa hinttenttu akkenna diraw, Taana wodhanaw koyyiita. ³⁸ Taani Ta Aabbu Taana besseddawaa haasayay; qassi hinttenttukka hinttenttu aawuwaappe siseeddawaa oothiita” yaageedda.

³⁹ Unttuntu zaariide, “Nu aabbu Abraahaama” yaageeddino.

Yesuusi unttunta, “Hinttenttu Abraahaamo naanaa gideeddentto, I ootheedda oosuwaa malaa oothanita. ⁴⁰ Shin Xoossaappe siseedda tumuwaa odeedda Taana hinttenttu wodhanaw koyyiita; Abraahaame hewaadan oothibeenaa. ⁴¹ Hinttenttu, hinttenttu aawuu ootheeddawaa oothiita” yaageedda.

Unttuntu zaariide, “Nuuni woshumaan diqaalatethaa yelettibeykko; nuussi itti Aawuu, Xoossaa xalalay de7ee” yaageeddino.

⁴² Yesuusi unttunta, “Hinttenttu Xoossaa naanaa tumu gideeddentto, Taana siiqana; ayissi gooppe, Taani Xoossaa matappe yaade hawaan de7ay. Taana I kiitteeddawaappe attin, Taani Ta sheniyaan yabeykke. ⁴³ Taani tamarissiyaawaa hinttenttu akeekennawe ayaassee? Taani tamarissiyaawaa hinttenttu akkenna diraassa. ⁴⁴ Hinttenttu, hinttenttu aawuwaa iita ayyaanaa naanaa; qassi hinttenttu, hinttenttu aawuu amottiyaawaa oothanaw koyyiita. I kaseppe doommiide, shemppuwaa wodheeddawaa; tumatethay aani baynna diraw, tumatethaakko shiiqi erenna. I wordduwaa haasayiyaa wode, bareppe haasayee; ayissi gooppe, I worddanchchaanne qassi worddookka aawuwaa. ⁴⁵ Shin Taani tumuwaa haasayiyaa diraw, hinttenttu Taana ammanikkita. ⁴⁶ Hintteppe Taana nagaraa oothishshin be7aaddi gaanaw danddayiyaawe oonee? Taani tumuwaa haasayiyaawaa gidoppe, Taana ayissi ammanikkitee? ⁴⁷ Xoossaa asa

gideedda uray Xoossay giyaawaa sisee; hinttenttu Xoossaa asa gidenna diraw, Xoossay giyaawaa sisikkita” yaageedda.

Yesuusi Abraahaamoppe Kasennakka De7ee

⁴⁸ Ayihudatuu zaariide, “Nuuni neena, ‘Neeni Sammaariyaa asa; neenan iita ayyaanay de7ee’ giidde bayizzeeddoo?” yaageeddino.

⁴⁹ Yesuusi untuntta, “Ta bolla iita ayyaanay baawa. Taani Ta Aabba bonchchay; shin hinttenttu Taana kawushshiita. ⁵⁰ Taani Ta huuphiyassi bonchchuwaaw kooyyikke; hewaa Taw kooyyiaawenne pirddiyaawe de7ee. ⁵¹ Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taani tamarissiyaawaa naagiyaa ooninne ubbakka hayqqenna” yaageedda.

⁵² Ayihudatuu zaariide, “Ne bolla iita ayyaanay de7iyaawaa nuuni ha77i ereeddo. Abraahaame hayqqeedda; nabatuu hayqqeeddino; shin neeni, ‘Ta qaala naagiyaa ooninne ubbakka hayqqenna’ yaagaa. ⁵³ Neeni hayqqeedda nu aawuwaa Abraahaamoppe daray? Nabatuu qassi hayqqeeddino. Neeni neena oona gaade qoppay?” yaageeddino.

⁵⁴ Yesuusi, “Taani Taana bonchchooppe, Ta bonchchuu mela; hinttenttu nu Xoossaa giya Ta Aabbu Taana bonchchee. ⁵⁵ Hinttenttu A erana dhayooppekka, Taani A eray. Taani A erikke gooppe, hinttenttuwaadan worddo giday; shin Taani A eray; qassi A qaalaakka naagay. ⁵⁶ Hinttenttu aawuu Abraahaame, Ta yuussaa wodiya be7anaw laamoteedda; be7iidekka nashetteedda” yaageedda.

⁵⁷ Ayihudatuu zaariide A, “New haray atto ishatamu laythaa kumibeennawe Abraahaama be7aaddii?” yaageeddino.

⁵⁸ Yesuusi untuntta, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Abraahaamo yelettanaappekka kase Taani Taana” yaageedda.

⁵⁹ Hewaa diraw, untunttu Yesuusa caddanaw shuchchaa akkeeddino; shin Yesuusi untunttuppe geemettiide, Geeshsha Golliyaappe beedda.

9

Yesuusi Qooqa Gidiide Yeletteedda Bitaniyaa Patheedda

¹ Yesuusi biidde, yelettoodeppe qooqa gidiide de7iya itti bitaniyaa be7eedda. ² Yesuusa kaalliyaawanttu Yesuusa, “Tamaarissiyaawoo, ha bitani qooqa gidiide yelettanaadan, nagaraa ootheeddawe oonee? I ootheeddeyee? Woy A yeleeddawanttu ootheeddinoo?” yaagiide oochcheeddino.

³ Yesuusi, “Xoossaa kiitay A bollan qonccana mala qooqeeddappe attin, I woy A daayanne A aabbu nagaraa oothibeykkino. ⁴ Nuuni sa7ay qammennaan de7ishshin, Taana kiitteeddawaa oosuwaaw oothanaw bessee. Ooninne oothanaw danddayenna qammay yee. ⁵ Taani alamiyaan de7aadde alamew poo7o” yaageedda.

⁶ Yesuusi hewaa giide, sa7an cuchcheedda; bare cuchchaani guutha urqqaa shugissiide, he urqqaanii qooqa bitaniyaa ayfiyaa okkiide, ⁷ “Baade Saliihooma giya dagatteedda haathan ne ayfiyaa meecca” yaageedda. “Saliihooma” giyaawe “Kiitetteeddawaa” guussaa. Hewaa

diraw, bitani biide, bare ayfiyaa meecettiide, xeelliidde simmeedda.

⁸ Bitaniyaa shooratuunne bitani kase woos-sishshin be7eedda asay, “Hawe uttiide woossiyaa bitaniyaa gidenneeyee?” yaageeddino.

⁹ Qassi amareeddawanttu, “Hawe aattennee” yaageeddino.

Haranttu qassi, “Tuytti, hawe A malatiyaawappe attin, A gidenna” yaageeddino.

Shin bitani, “Taani aattee” yaageedda.

¹⁰ Unttunttu bitaniyaa, “Yaatina, ne ayfi waani xeelleeddee?” yaagiide oochcheeddino.

¹¹ I zaariide, “Yesuusa geetettiyaa bitani guutha urqqaa shugissiide, ta ayfiyaa okkiide, ‘Sali-hooma geetettiyaa dagatteedda haathaani baade ne ayfiyaa meecetta’ yaageedda. Taani baade meecettaade xeellaaddi” yaageedda.

¹² Unttunttu A, “I haqan de7ii?” yaagiide oochcheeddino.

Bitani, “Taani erikke” yaageedda.

¹³ Unttunttu kase qooqiide xeelleedda bitaniyaa Parisaawatuwakko afeeddino. ¹⁴ Yesuusi urqqaa shugissiide, bitaniyaa ayfiyaa patheedda gallas-say Sambbata gallasaa. ¹⁵ Hewaa diraw, bitani waani xeelleeddenttonne Parisaawatuu A gujji-ide oochcheeddino. Bitani unttunttussi, “I ta ayfiyan guutha urqqaa wotheedda. Ta ayfiyaa meecettaade ha77i xeellaaddi” yaageedda.

¹⁶ Parisaawatuwaappe ittu ittuu, “Hawaa ootheedda bitani Sambbataa higgiiyaa naagenna diraw, Xoossaa mataappe yibeenna” yaageeddino.

Shin haranttu, “Nagaranchcha asay hawaa mala wolqqaama malaataa waani oothanaw danddayii?” yaagiide untunttu barenttu gidduwan shaaketteeddino.

¹⁷ Hewaa diraw, Parisaawatuu bitaniyaa itti kaalla gujjiide, “I ne ayfiyaa dooyyeedda diraw, aabaa waagay?” yaageeddino.

Bitani, “I nabiya” yaageedda.

¹⁸ Ayihudatuu he xeelleedda bitaniyaa aattonne aawuwaa xeesiide oochchana gakkanaw, bitani qooqa gideeddawaanne ha77i I xeelliaawaa ammanibeykkino. ¹⁹ Ayihudatuu A aattonne aawuwaa, “Hinttenttu, ‘Qooqa gidiide yeletteedda’ giya hinttenttu na7ay hawee? Yaatina, ha77i waaniide xeelleeddee?” yaagiide oochcheeddino.

²⁰ Bitaniyaa daayanne aawuu, “Hawe nu na7aa gideeddawaanne qooqa gidiide yeletteeddawaa nuuni ereetto. ²¹ Shin ha77i I waani xeelleeddentto, nuuni erokko; woy A ayfiyaa ooni patheeddentto, nuuni erokko. A oochchite; I donzza asa; barebaa haasayanaw danddayee!” yaageeddino. ²² Bitaniyaa daayanne aawuu Ayihudatoo yayyeedda diraw, hewaa geeddino; ayissi gooppe, Ayihudatuu Yesuusi Kiristtoosa yaagiide markkattiyaa uray de7ooppe, he uraa Ayihuda woosa golliyaappe kessanaw kaset qofaa qachchi wotheeddino. ²³ A daayanne aawuu, “I donzza asa; A oochchite!” geeddawe hawaassa.

²⁴ Hewaa diraw, qooqa gidiide yeletteedda bitaniyaa untunttu laa7enthuwaa xeesiide, “Xoos-

saa galata; ha bitani nagaranchcha gidiyaawaa nuuni ereetto” yaageeddino.

²⁵ Bitani, “I nagaranchcha gidiyaawaanne, gidennawaa erikke; taani qooqa gidiyaawaanne ha77i xeelliyaawaa he ittiba eray” yaageedda.

²⁶ Unttuntu zaariide bitaniyaa, “I new ayaa ootheeddee? I ne ayfiyaa wooti patheeddee?” yaageeddino.

²⁷ I unttunta, “Taani hinttentussi odaaddi; sisebeykkita. Ayissi laa7enthuwa sisanaw koyyitee? Hinttekka Yesuusa kaalliyaawantta gidanaw koyyitee?” yaageedda.

²⁸ Unttuntu A boriidde, “Neeni he bitaniyaa kaalliyaawaa; nuuni Musa kaalliyaawantta.

²⁹ Xoossay Musessi haasayeeddawaa nuuni ereetto; shin ha bitaniyaa gidoope, I haqappe yeeddenttonne nuuni erokko” yaageeddino.

³⁰ Bitani, “I haqappe yeeddenttonne hinttenttu erennawe maalalissiyaawaa; shin I ta ayfiyaa patheedda!

³¹ Xoossaw yayyiyaa uraynne Xoossay koyyiaawaa oothiyaa uray de7ooppe, he uraabaa Xoossay sisiyaawappe attin, nagaranchchatuwaabaa sisenna. ³² Qooqa gidiide yeletteedda asaa ayfiyaa ooninne pathina, sa7ay medhettoodeppe doommuna, sisetti erenna.

³³ Ha bitani Xoossaappe yibeennawaa gidintto, ittibaanne oothanawukka danddayenna” yaageedda.

³⁴ Unttuntu zaariide aw, “Neeni nagaraan yelettaade dicceeddawe nuuna tamarissanaw koyyay?” yaageeddino; Ayihuda woosa goliyaawappe kare A kesseeddino.

Wozanaa Qooqatethaa

³⁵ Unttuntu bitaniyaa kare kesseeddawaa Yesuusi siseedda; Yesuusi bitaniyaa demmiide, “Asa Na7aa ammanay?” yaageedda.

³⁶ Bitani Yesuusa, “Godaw, taani A ammananaadan I oonee? Taw odarikkii!” yaageedda.

³⁷ Yesuusi bitaniyaa, “Neeni A be7aadda; ha neenanna haasayiyaawekka A” yaageedda.

³⁸ Bitani zaariide, “Godaw, ammanay” yaagiide Yesuusaw goyinneedda.

³⁹ Yesuusi, “Qooqatuu xeellana malanne xeeliyaawanttu qooqana mala, taani pirddanaw ha sa7aa yaaddi” yaageedda.

⁴⁰ Aananna de7iya amareedda Parisaawatuu hewaa sisiide, “Nuunikka qooqeyee?” yaagiide oochcheeddino.

⁴¹ Yesuusi, “Hinttenttu qooqa gideeddenttu, hinttenttussi nagaraa gidenna; shin ha77i hinttenttu, ‘Nuuni xeelleetto’ yaagiita; hinttenttu nagaraanna de7iita” yaageedda.

10

Yesuusi Lo77o Henthanchchaa

¹ Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; dorssaa sikkuwaa penggiyaanna gelennaan harasaanna geliyaa ooninne kaysuwaanne paanuwaa. ² Shin penggiyanna geliyaawe dorssaa heemmiyaa asaa.

³ Penggiyaa naagiyaawe aw penggiyaa dooyyee; dorssatuukka A kooshshaa sisana; I bare dorssatuwaa untuntu sunthan sunthan xeesiide, kare kaaalethana. ⁴ I barewantta kare

kesseeddawaappe guyyiyan, untuntuppe sinthanna hamettee; untunttukka A kooshshaa eriya diraw, A kaalliino. ⁵ Hara uraa kooshshaa untunttu erenna diraw, aappe baqatanaappe attin, A geeduwaa kaallikkino” yaageedda.

⁶ Yesuusi untunttussi ha leemisuwaa odeedda; shin I untunttussi ay odinttonekka untunttu akeekibeykkino.

⁷ Yesuusi qassikka untunttussi, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; taani dorssatoo geliyaa penggiyaa. ⁸ Taappe kase yeedda ubbay kayisuwaanne paanuwaa; shin dorssatuu untunttu giyaawaa sisibeeyikkino. ⁹ Penggi taana; taanan geliyaa ooninne attanawaa. I gelananne kesana; qassi lo77o maatay de7iyaa sa7akka demmanawaa. ¹⁰ Kayisuu wuu77anaw, wodhanawunne dhayissanaw yiyaawaappe attin, harabaw yeenna; taani untunttussi de7uu de7ana malanne kumiide palahana mala yaaddi.

¹¹ “Taani dorssaa loytha heemmiyaawa; dorssaa loythi heemmiyaawe he dorssatuwaa diraw hayqqee. ¹² Miishshaa akkiide heemmiyaa uray walliyaa yiyaawode be7iide, dorssatuwaa yeggi bashiide baqatee. Ayissi gooppe, dorssatuu aawantta gidikkino; qassi ikka dorssatuwaa heemmiyaawa gidenna. Hewaa diraw, dorssatuwaa oyqqeenne laalee. ¹³ Shaluwaa akkiide heemmiyaawe bare shaloo heemmiyaa dirawunne dorssaabay A qofethenna diraw, dorssatuwaa aggiide baqatee.

¹⁴⁻¹⁵ “Taani dorssaa loytha heemmiyaawa; Ta Aabbu Taana eriyawaadan, Taanikka qassi Ta Aabba eray. Hewaadankka, Taani Ta

dorssatuwaa eray; Ta dorssatuukka Taana eriino. Qassi Taani Ta dorssatuwaa diraw, hayqqanaw koyyaaddi. ¹⁶ Ha sikkuwan baynna hara dorssatuukka Taw de7iino. Taani untunttakka ahanaw bessee. Qassi untunttu Ta kooshshaa sisana; itti wudii de7ana; heemmiyawekka ittuwa gidanawaa.

¹⁷ “Taani Ta shemppuwaa zaaraadde akkana mala, aathaade immanaw koyyiya diraw, Ta Aabbu Taana siiqee. ¹⁸ Taani dosaade Ta shemppuwaa aatha immiyaawaappe attin, Taappe ooninne akkenna. Taw Ta shemppuwaa aatha immiyaa maatay de7ee; qassi zaaraadde akkanawukka maatay de7ee. Taani ha azazuwaa Ta Aawuwaappe akkaaddi” yaageedda.

¹⁹ He haasayaa diraw, Ayihudatuwaa gidduwaan qassikka shaakuu medhetteedda. ²⁰ Untunttuppe dariya baggay, “Aani xalahii de7ee! I gooyee! A haasayaa ayissi sisiitee?” yaageeddino.

²¹ Haratuu qassi, “Xalahii oyqqeedda asay hawaadan haasayenna; xalahii qooqa asaa ayfiya xeelissanaw danddayiyyee?” yaageeddino.

Yesuusi Ixetteedda

²² Yeerusalaamen Geeshsha Golliyya anjjisseedda gallassaa hassayissiyaa Baalay gakteedda; sa7ay he wode balgguwa. ²³ Yesuusi Geeshsha Golliyaan Solomona baranddaan, yaanne haanne hamettee. ²⁴ Ayihudatuu Yesuusa matan yuuyyi aadhdhiide, “Neeni nuuna awude gakkanaw sidhissaadde wothanii? Neeni

Kiristtoosa giddoppe, nuussi geeshshaade oda” yaageeddino.

²⁵ Yesuusi untuntussii zaariide, “Taani hinttentussii odaaddi; shin Taana ammanikkita; Taani Ta Aabbu sunthan oothiyaa kiitay Tabaa markkattee. ²⁶ Shin hinttentu Ta dorssaa gidenna diraw ammanikkita. ²⁷ Ta dorssatu Ta kooshshaa sisiino; Taani untuntta eray; untunttukka Taana kaalliino. ²⁸ Taani untuntussii medhinaa de7uwaa immay; qassi untuntu ubbakka hayqqikkino. Ooninne Ta kushiyaappe untuntta wothi akkanaw danddayenna. ²⁹ Untuntta Taw immeedda Ta Aabbu ooppenne * aadhdhee; ooninne Ta Aabbu kushiyaappe untuntta wothi akkanaw danddayenna. ³⁰ Tanne Ta Aabbu ittuwa” yaageedda.

³¹ Ayihudatu Yesuusa caddanaw qassikka shuchchaa dentheeddino. ³² Yesuusi untuntta, “Taani oothanaw Ta Aabbu Taw immeedda daro lo77o oosuwa hinttentta besaaddi; hewantuppe haqawantu diraw, Taana shuchchan caddanaw koyyiitee?” yaageedda.

³³ Ayihudatu zaariide, “Nuuni neena lo77o oosuwa diraw, shuchchan caddanaw koyyokko; shin neeni Xoossaa bolla boriyaa gaalaa haasayyaa dirawunne qassi asaa gidaadde ne huuphiyaa Xoossaa ootheedda diraw, caddanaw koyyeetto!” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi zaariide, “Hinttentu higgayan Xoossay, ‘Hintte xoossatuwa’ geeddawe

* **10:29** ooppenne: Ubbaappe guussaa. **10:33** Wog 24:16

xaafettibeennee? ³⁵ Xoossaa Maxaafatuwaa laammanaw danddayettenna; Xoossay bare qaalay yeedda asatuu, ‘xoossatuwaa’ giide xeeseeddawaa gidoope, ³⁶ Taani, ‘Taani Xoossaa Na7aa’ geedda diraw, Ta Aabbu anjjiide, sa7aa kiitteedda Taana, ‘Xoossaa bolla boriyaa qaalaa haasayaa’ yaagiitee? ³⁷ Taani Ta Aabbu oothiyaawaa oothana dhayooppe, Taana ammanoppite. ³⁸ Shin Taani oothiyaawaa gidoope, haray atto hinttenttu Taana ammanana dhayooppekka, Ta Aabbu Taanan de7iyaawaanne Taanikka Ta Aabbun de7iyaawaa eranaadaaninne akeekanaadan, Ta oosuwaa ammanite” yaageedda.

³⁹ Qassikka untunttu A oyqqanaw koyyeed-dino; shin I untunttuppe kessi akkiide beedda.

⁴⁰ Yohaannisi kase xammaqiyaasaa Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha Yesuusi pinniide, yaani de7eedda. ⁴¹ Daro asay Yesuusakko yiide, “Yohaannisi wolqqaama malaata oothibeenna; shin I ha bitaniyaabaa haasayeeddabay ubbay tuma” yaageeddino. ⁴² Yaani daro asay Yesuusa ammaneedda.

11

Ali7aazara Hayquwaa

¹ Biitaaniyaa giya qeeri katamaan Ali7aazara giya itti bitani harggeedda; he katamay Mayraamanne izi michchatta Martta de7eedda katamaa. ² Godaa gediya shittuwaa okkaade, bare binnanaan A gediya qucceeddawunna

he Mayraamo; harggeeddawe qassi izi ishaa Ali7aazara. ³ Hewaa diraw, michchatuu, “Godaw, neeni siiqiyaawe harggeedda” giide Yesuusaw kiitteeddino.

⁴ Yesuusi hewaa siseedda wode, “Taani Xoossaa Na7ay harggiyaa gaasuwan bonchchettana mala, Xoossaa bonchchuwaassi ha harggii Ali7aazara oyqqeeddappe attin, wodhiyaa harggiyaa gidenna” yaageedda.

⁵ Yesuusi Martto, izi michchattonne Ali7aazara siiqee; ⁶ Ali7aazar harggeeddawaa Yesuusi siseedda wode, bare de7iya sa7an laa77u gallassaa peesheedda. ⁷ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyaawantta “Laa7enthuwaa Yihudaa gadiya boytte” yaageedda.

⁸ Yesuusa kaalliyaawanttu zaariide, “Tamaaris-siyaawoo, guutha wodiyaappe kase Ayihudatuu neena shuchchan caddanaw koyyeeddino; qas-sikka yaa baanii?” yaageeddino.

⁹ Yesuusi, “Itti gallassan tammanne laa77u saati de7enneeyee? Gallassi hamettiyaa asay dhubettenna; ayissi gooppe, I ha sa7aa poo7uwaa be7ee. ¹⁰ Shin qamma hamettiyaa uray de7ooppe, poo7uu aani bayinna diraw, dhubettee” yaageedda. ¹¹ Yesuusi hewaa geeddawaappe guyyiyaan, qassikka untuntussi, “Nu dabbu Ali7aazar gemi77isheedda; shin gemi77ishuwaappe A denthanaw Taani bay” yaageedda.

¹² Yesuusa kaalliyaawanttu zaariide, “Godaw, I gemi77isheeddawaa gidooppe, aw lo77anawaa” yaageeddino.

¹³ Ali7aazar hayqqeeddawaa Yesuusi odeedda; shin Ali7aazar gemi77ishiide giseeddawaa odeedda giide, untuntu qoppeeddino. ¹⁴ Hewaa diraw, Yesuusi geeshshiide untunta, “Ali7aazar hayqqeedda. ¹⁵ Hinttenttu ammanana mala, taani he sa7an de7ennawoo, hinttenttu diraw nashettay. Shin denddite; aakko boytte” yaageedda.

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, manttiyaa geetettiya Toomaasi bare laggethatuwaa Yesuusa kaalliyaawantta, “Yesuusanna hayqqanaw nuunikka qassi boytte!” yaageedda.

Yesuusi, Dendduwaanne De7uwaa

¹⁷ Yesuusi gakkiya wode, Ali7aazaraw moogettoodeppe oyddu gallassa gideeddawaa demmeedda. ¹⁸ Biitaaniyaa katamay Yeerusalaameppe heezzu kiilo miitiriya keenaa haakkee. ¹⁹ Daro Ayihudatuu Marttonne Mayraamo untuntu ishaya hayqqeeddawoo menthethanaw yeeddino.

²⁰ Martta Yesuusi yeeddawaa sisaadde, A mokkanaw kessaaddu; shin Mayraama gollen attaaddu. ²¹ Martta Yesuusa, “Godaw, neeni hawaan de7eeddawaa gidintto, ta ishaya hayqqenna. ²² Shin neeni woossiyaawaa ay gidooppenne, Xoossay new haray atto ha77ikka immanawaa taani eray” yaagaaddu.

²³ Yesuusi, “Ne ishaya hayquwaappe denddana” yaageedda.

²⁴ Martta, “Wodiyaa wurssethaan* dendduwaa gallassi, I hayquwaappe denddanawaa taani eray” yaagaaddu.

²⁵ Yesuusi iziw, “Taani dendduwaanne de7uwa; Taana ammaniyaa uray haray atto, hayqqoppekka de7uwan de7anawaa. ²⁶ Qassi de7uwan de7iya uraynne Taana ammaniyaa uray ubbay ubbaakka hayqqenna; hewaa neeni ammanay?” yaageedda.

²⁷ Martta zaaraadde, “Godaw, E taani ammanay; neeni Xoossaa Na7aa, sa7aa yaanaw de7iya Kiristtoosa gidiyaawaa taani ammanay” yaagaaddu.

²⁸ Martta hewaa geeddawaappe guyyiyan, baade bare michchattiw geeman xeessaade, “Tamaarissiyaawe yiide, neena koyyee” yaagaaddu. ²⁹ Mayraama hewaa siseedda wode, elleela dendda eqqaade Yesuusakko baaddu. ³⁰ Yesuusi Martta A mokkeedda sa7an de7eeppe attin, biro qeeri katamaa gakkibeenna.

³¹ Mayraamo menthethiidde, gollen izinna de7iya Ayihudatu, iza ellekka dendda eqqaade kare kesiyaawaa be7iide, Ali7aazar moogetteedda duufuwaa baade yaani yeekkanaw hanaw yaagiide, izo kaalliide keseeddino.

³² Mayraama Yesuusi de7iyaasaa baade Yesuusa be7eedda wode, A gediya bollan kunddaaddu; “Godaw, neeni hawaan de7eeddawaa gidintto, ta ishay hayqqenna shin!” yaagaaddu.

³³ Yesuusi iza yeekkiyaawaanne qassi izinna yeedda Ayihudatuukka yeekkiyaawaa be7iide,

* **11:24** Wodiyaa wurssethaan: Xoossay asaa zerethaa ubbaa pirddaw shiishshiyaa wode guussaa.

bare wozanaan daro seeletteedda; qassi tookki shemppeedda. ³⁴ Unttuntta, “Haqan moogeeddi-tee?” yaagiide oochchina, “Godaw, yaade be7a” yaagiide zaareedino.

³⁵ Yesuusi afoxxeedda. ³⁶ Hewaa diraw, Ayihudatu, “Ali7aazara I ay keenaa siiqintto be7ite!” yaageeddino.

³⁷ Shin untuntuppe ittu ittu, “Hawe qooqa bitaniyaa xeelisseeddawe ha bitani hayqqennaadan udanaw danddayennee?” yaageeddino.

Yesuusi Ali7aazara Hayquwaappe Dentheedda

³⁸ Yesuusi qassikka wozanaappe qarettiide, Ali7aazar moogetteedda duufuwaakko beedda; he duufuu gonggoluwaa gidiide shuchchan qum77etti utteedda. ³⁹ Yesuusi, “Shuchchaa diggite!” yaagiide azazeedda.

Hayqqeedda bitaniyaa michchatta Martta, “Godaw, I hayqqoodeppe oyddu gallassa gideedda diraw, ha77i xinqqanawaa!” yaagaaddu.

⁴⁰ Yesuusi Martto, “Ammaniyaawaa gidoope, neeni Xoossaa bonchchuwaa be7anawaa Taani new odabeykittaa?” yaageedda. ⁴¹ Unttuntu shuchchaa dentheeddino; Yesuusi saluwaa pude xeelliide, “Aawoo, Taani giyaawa neeni siseedda diraw, neena galatay. ⁴² Neeni ubba wode sisiyaawaa Taani eray; shin hawaan yuuyyi aadhdiide eqqeedda asay neeni Taana kiitteeddawaa ammanana mala, hawaa Taani untuntu diraw gay” yaageedda. ⁴³ Yesuusi hewaa geeddawaappe guyyiyan, bare qaalaa dhoqqu udiide, “Ali7aazaraa, haa kessa!”

yaageedda. ⁴⁴ Hayqqeedda Ali7aazara kushiinne gedi shaluwaan qashetti uttiide A deemuuka afilan kametti utteeddawe kesina Yesuusi untuntta, “Billii aggite! Bo!” yaageedda.

Kiristtoosa Bolla Maqqetteeddino
(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luq 22:1-2)

⁴⁵ Hewaa diraw, Mayraamikko yeedda Ayihudatuwaappe coratuu Yesuusi ootheed-dawaa be7iide, A ammaneeddino. ⁴⁶ Shin untuntuppe ittu ittuu Parisaawatuwaakko biide, Yesuusi ootheeddawaa untunttussi odeeddino. ⁴⁷ Hewaappe guyyiyan, qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu yaa7aa shiishshiide, “Ha bitani daro wolqqaama malaataa oothiyya diraw, ayaa oothanee?” ⁴⁸ Nuuni A co77u giide, aggooppe, asay ubbay A ammananawaa; qassi Roome gadiya asatu yiide, nu Geeshsha Golliyaanne nu asaa dhayissana” yaageeddino.

⁴⁹ Untuntuppe ittu Qayaafaa giyya, he laythi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappo gideeddawe, “Hinttenttu aynne erikkita!” ⁵⁰ Asay ubbay dhayiyawaappe asa ubbaa diraw, itti asay hayqqiyaawe lo77a gidiyaawaa hinttenttu akeekite?” yaageedda. ⁵¹ I hewaa bareppe gibeenna; shin he laythi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappo gidiyaa diraw, Yesuusi Ayihuda asaa diraw hayqqanaw bessiyawaa Nabii odeedda. ⁵² Qassi Yesuusi Ayihuda asaa xalalaw hayqqenna; shin laaletti de7iya Xoossaa naanaa ittuwaa udi shiishshanaw hayqqanawaa.

⁵³ He gallassaappe doommiide, untunttu A wodhanaw maqqetteeddino. ⁵⁴ Hewaa diraw, Yesuusi Ayihudatu gidduwaan qoncciyaan yaa haa hamettibeenna; shin mela biittaa gaxaan de7iya gadiya, Efireema geetettiyaa katamaa beedda. Barena kaalliyaawanttunna hewaan takkeedda.

⁵⁵ Ayihudatuu Paasigaa bonchchiya gallassay mateedda; qassi daro asay barena geeshshanaw, Paasigaa bonchchiya gallassay gakkanaappe kase dumma dumma saappe Yeerusalaame beedda.

⁵⁶ Untunttu Yesuusa koyyiino; Geeshsha Golliyaan eqqiide, “Ayaa qoppiitee? Paasigaa bonchchiyaasaa Yesuusi yeennee?” yaagiide ittu ittuwaa oochcheeddino. ⁵⁷ Qassi qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yesuusa qachchanaw, I de7iyaasaa eriyaawe ooninne barenttoo odana mala azazeeddino.

12

*Yesuusa Shittuwaa Okkeedda Mishiratto
(Mat 26:6-13; Mar 14:3-9)*

¹ Paasigaa bonchchiya gallassaappe usuppun gallassaa kasetiide, Yesuusi I hayquwaappe dentheedda Ali7aazar de7iya Biitaaniyaa giya katamaa beedda.

² He sa7an untunttu aw kawuwaa katheeddino; Ali7aazar aananna uttiide ittippe miyaawanttu gidдон utti de7ishshin, Martta kawuwaa gisha mizaaddu.

³ Mayraama daro shalluwaan zali77ettiyaa itti xaarimusiya gidiyaa narddoosa geetettiyaa geeshsha shittuwaa ahaade, Yesuusa gediya okkaade bare binnanaan A gediya quccaaddu;

golliyaa ubbay shittuwaa sawuwaan toshikku gee.

⁴ Shin Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu, Yesuusa aathi immanawe, Yihudaa Asqqorootu,

⁵ “Ha shittuu heezzu xeetu diinaariyaani zali77ettina, ayaassi hewe hiyyeesaw imettennee?” yaageedda. ⁶ I kayisuwaa gideedda diraw, hewaa geeddappe attin, hiyyeesaw qarettiide gibeenna; I miishshaa qarcciitiyaa oyqqiyaawaa gidiyaa diraw, ubba wode aappe barew akkeedda.

⁷ Yesuusi, “Ha shittuwaa Taani moogettiyyaa gallassay gakkanaw iza ayaw minjjanee? Izo aggite. ⁸ Hiyyeesatuu ubba wode hinttenanna de7ana; shin Taani ubba wode hinttenaana de7ikke” yaageedda.

⁹ Ayihudatuwaappe daro asay Yesuusi Biitaaniyan de7iyaawaa sisiide, yaa beedda; untunttu Yesuusa be7ana gishsha xalalaw gidennaan, I hayquwaappe dentheedda Ali7aazarakka be7anaw beeddino. ¹⁰ Hewaa diraw, qeesatuwaa kaappatuu Ali7aazarakka qassi wodhanaw maqqetteeddino. ¹¹ Ayissi gooppe, Ali7aazara gaasuwaan daro Ayihudatuu barena kaaletthiyaawantta aggiide, Yesuusa ammaniino.

*Yesuusi Bonchchuwan Yeerusalaame Geleedda
(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luq 19:28-40)*

¹² Wonttetha gallassi Paasigaa bonchchiyaasaa yeedda daro asay Yesuusi Yeerusalaame biyaawaa siseedda. ¹³ Yaatiide zambbaa haythaa

oyqqiide, * A mokkanaw keseeddino. Barenttu kooshshaa dhooqqu udiide,

“Xoossay galatetto!

Xoossaa sunthan yiyaa Israa7eeliyaa kaatii anjjetteeddawaa!”

yaageeddino.

¹⁴⁻¹⁵ Xoossaa Maxaafay,

“Xiyoone katamaw, yayyoppa!

Be7a, ne kaatii hare maraa bolla uttiidde yee” giyawaaddan, Yesuusi hare maraa demmiide, A toggeedda.

¹⁶ Yesuusa kaalliyaawanttu hewaa kase akeek-ibeykkino; shin Yesuusi bonchchetteeddawaappe guyyiyaan, Xoossaa Maxaafay hewaa ubbaa geeddawaanne qassi untuntukka hewaa ubbaa Yesu-usaw ootheeddawaa hassayeeddino.

¹⁷ Ali7aazar moogetteedda gonggoluaappe Yesuusi A xeesiide, hayquwaappe dentheedda wode, Yesuusanna de7iya daro asay Yesuusaw markkatteedda.

¹⁸ Daro asay A mokkanaw kesseeddawe, I he wolqqaama maalaliyaawaa ootheedda diraassa.

¹⁹ Hewaa diraw, Parisaawatuu ittu ittuwaa, “Hinttenttu aynne oothanaw danddayennawaa be7iite! Be7ite, gade ubbay A geeduwaa kaalleedda” yaageeddino.

²⁰ Paasigaa bonchchiya gallassi goyinnanaw Yeerusalaame beeddawanttu gidдон itti itti Giriike asatuu de7iino.

²¹ Unttunttu Galiilaa gadiyan Beetesayda geetettiyaa katamaappe yeedda Piliphphoosakko biide, “Godaw,

* **12:13** zambbaa haythaa oyqqiide: Hawe Ayihuda asay eretteedda asaa mokkiyaa wogaa. **12:13** Maz 118:25

nuuni Yesuusa be7anaw koyetto” yaagiide woosseeddino. ²² Piliphphoosi biide, Inddiraasaw odina laa77atuukka biide, Yesuusaw odeeddino.

²³ Yesuusi untuntussi hawaadan yaageedda; “Taani, Asa Na7ay, bonchchettiyaa saati gakkeedda. ²⁴ Taani hinttentussi tumuwaa oday; itti zarggaa ayfatta biittaan wodhdhaade wooqqana dhayooppe, barekka attaw. Shin he zarggaa ayfatta wooqqooppe, daro ayfiyaa ayfaw. ²⁵ Bare shemppuwaa siiqiyaa ooninne bayizzee; qassi bare shemppuwaa ha sa7an ixxiyaa ooninne medhinaa de7oo ashsee. ²⁶ Ooninne Taw oothooppe, Taana kaallanaw bessee; qassi Taani de7iya sa7an Taw oothiyaawekka de7anawaa. Taw oothiyya oonanne, Ta Aabbukka A bonchchanawaa.

²⁷ “Ha77i Ta shemppuu daro un77etteedda; yaatina waagoo? Taani, ‘Ta Aabboo, Taana ha saatattippe ashsharkki’ yaagoo? Tuytti, Taani ha saatiyaan yeeddawe hawaa diraassa. ²⁸ Ta Aabboo, ne sunthaa bonchcha” yaageedda.

He wode saluwaappe, “Taani Ta sunthaa bonchchaaddi; qassikka gujjaade bonchchana” yaagiyaa qaalay yeedda.

²⁹ He sa7an eqqeedda cora asay he qaalaa sisiide, “Hewe guugunthaa” yaageedda.

Haranttu qassi, “Kiitanchchay aw haasayeedda” yaageeddino.

³⁰ Yesuusi zaariide untuntta, “Ha qaalay hinttenttu diraw yeeddawaappe attin, Ta diraassa gidenna. ³¹ Ha sa7ay pirddettiyaa wodii ha77a;

ha sa7aa † mooddiyaawe ha77i kare olettanawaa.
³² Qassi Taani masqqaliyaa bolla kaqettiyaa wode,
 asa ubbaa Taakko goochchana” yaageedda. ³³ I
 hewaa geeddawe ay mala hayquwaa I hayqqa-
 nenttonne untunttu erissanaassa.

³⁴ Daro asay zaariide Yesuusa, “Nu higgii Kirist-
 toosi medhinaw de7iyaawaa ode. Yaatina, neeni
 waagaade, ‘Asa Na7ay masqqaliyaa bolla kaqet-
 tana’ gay? He Asa Na7ay oonee?” yaageeddino.

³⁵ Yesuusi, “Poo7uu hinttenanna guutha
 wodiya gami77annawaa. Hinttenttussi
 dhumenna mala, poo7uu de7ishshin, poo7uwaan
 hamettite. Dhumaani hamettiyaa uray haqa
 binttonne erenna. ³⁶ Poo7uwaa asa gidana mala,
 hinttenttussi poo7uu de7ishshin, poo7uwaa
 ammanite” yaageedda.

Ayihudatu Ammanennaan Ixceedda Hanotaa

Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan,
 biide untunttuppe geemetteedda. ³⁷⁻³⁸ I hewaa
 keena wolqqaama malaata untunttu sinthan
 oothooppekka, nabiya Isayaase,

“Godaw, nu markkatethaa ooni ammaneeddee?

Goday bare wolqqaa oona bessedee?”

geeddawe tuma gidana mala, untunttu A am-
 manibeykkino.

³⁹⁻⁴⁰ Isayaase qassikka,
 “Untunttu ayfi xeellenna mala,

† **12:31** ha sa7aa: Guussay ha alamiyaa gidiide ha Yohaannisa
 mishiraachchuwaan de7iyaa ha sa7aa giyaawe ha sa7aa bolla
 de7iyaa asaanne untunttu kahaa baressa udiide mooddiyaa iitaa
 ayyaanaa wolqqaa bessee. **12:34** Maz 110:4; Isa 9:7; Hiz 37:25;
 Dan 7:14 **12:37-38** Isa 53:1

unttuntu wozanaykka akeekenna mala,
unttuntu Xoossaakko simmina, I unttunta pa-
thenna mala,

Xoossay unttuntu ayfiyaa qooqisseedda.

Unttuntu wozanaa dammisseedda”

geedda diraw, unttuntu ammananaw dandday-
ibeykkino.

⁴¹ Isayaase Yesuusa bonchchuwaa be7eedda
dirawunne qassi aabaa haasayeedda diraw, ‡
hewaa geedda.

⁴² Hewaa gidinakka, haray atto Ayihudatu
kaappatuwaappekka coratuu Yesuusa
ammaneeddino. Shin Parisaawatuu barena
Ayihudatuu woosa golliyaappe kessiino
giide yayyeedda diraw, ammaneedda giide
markkattibeykkino. ⁴³ Ayissi gooppe, unttuntu
Xoossaa sabaappe aathiide, asa sabaa
siigeeddino.

⁴⁴ Yesuusi bare qaala dhoqqu udiide
yaageedda; “Taana ammaniyaa ooninne Taana
kiitteeddawaakka ammaniyaawaappe attin,
Ta xalalaa ammanenna. ⁴⁵ Taana be7iyaa
ooninne Taana kiitteeddawaakka be7ee. ⁴⁶ Taana
ammaniyaa ubbay dhumaani de7enna mala,
Taani poo7uwaa gidaade sa7aa yaaddi. ⁴⁷ Ta
qaalaa sisiide azazettenna uraa oonanne Taani
pirddikke; ayissi gooppe, Taani alamiyaa
ashshanaw yeeddawaappe attin, pirddanaw
yabeykke. ⁴⁸ Taana ixxiyaa oonanne qassi Ta

12:39-40 Isa 6:10 ‡ **12:41** Isayaase Yesuusa bonchchuwaa
be7eedda dirawunne qassi aabaa haasayeedda diraw, Woy
Isayaase Xoossaa bonchchuwaa be7eedda dirawunne qassi
Yesuusabaa haasayeedda diraw,

qaalaa akkenna oonanne pirddiyaawe de7ee. Taani odeedda qaalay wurssethaa gallassi he uraa pirddana. ⁴⁹ Ayissi gooppe, Taani hawaa Taappe haasayabeykke; shin Taana kiitteedda Ta Aabbu Taani gaanawaanne haasayanawaa Taana azazeedda. ⁵⁰ Qassi A azazuu medhinaa de7uwa ahiyaawaa Taani eray; hewaa diraw, Taani odiyaawe Ta Aabbu Taana oda giide odeeddawaa” yaageedda.

13

Yesuusi Bare Kaalliyaawanttu Gediya Meec- ceedda

¹ Paasigaa bonchchiya gallassay gakkanaappe kasetiide, ha sa7aappe shaakettiide, Aawuwaakko biya wodii gakkeeddawaa Yesuusi ereedda; ha sa7an de7iya barewantta ubba wode siiqeedda; wurssethay gakkanaw untuntta siiqqeedda.

² Yesuusinne kaalliyaawanttu kawuwaa miishshin, Simoona na7aa Yihudaa Asqqorootu Yesuusa aathi immanaadan, xalahii A qofissi wotheedda. ³ Yesuusi bare Aawuu ubbabaa A kushiyan wotheedawa, qassi Xoossaa matappe I yeeddawaanne, simmiide aakko baanawaa ereedda. ⁴ Yesuusi miyasaappe denddi eqqiide, bolla bagga mayuwaa qaari wothiide, pooxaa bare xeessan danceedda. ⁵ Hewaappe guyyiyan, haathaa meechchaa miishshaan tigiide, barena kaalliyaawanttu gediya meechchaanne bare xeessan danceedda pooxan qucussaa doommeedda.

⁶ Yesuusi Simooni Phexiroosakko yiina Phexiroose, “Godaw, neeni ta gediya meeccanaw hanayiyee?” yaageedda.

⁷ Yesuusi zaariide A, “Taani oothiyaawaa neeni ha77i erakka; shin guyyeppe eranaassa” yaageedda.

⁸ Phexiroose, “Neeni ta gediya ubbakka meeccakka!” yaageedda.

Yesuusi A, “Taani ne gediya meeccana dhayooppe, newunne Tawunne ittipetethay baawa” yaagiide zaareedda.

⁹ Simooni Phexiroose Yesuusa, “Godaw, yaatooppe, ta gediya xalalaa meeccoppa; ta kushiyaakka ta huuphiyaakka meecca!” yaageedda.

¹⁰ Yesuusi zaariide, “Bollaa meecettidiggeedda uray ooninne gediyaappe harabaa meecettanaw koshshenna; aw ubbasaykka geeshsha. Qassi hinttenttukka geeshsha; shin ubbay geeshsha gidikkita” yaageedda. ¹¹ Ayissi gooppe, Yesuusi barena aathi immana uray oonenttonne ereedda; I, “Hinttenttu ubbay geeshsha gidikkita” geeddawe hawaassa.

¹² Unttuntu gediya meecceeddawaappe guyyiyan, Yesuusi bare mayuwaa mayyiide, bare-saa guyye simmi bi uttiide unttunta yaageedda; “Taani hinttenttussi ootheeddawaa akeekiitee?”

¹³ Hinttenttu Taana, tamarissiyaawoonne Godaw giita; Taani he hinttenttu giyawaa gidiyaa diraw, loytheeddita. ¹⁴ Taani hinttenttussi Godaanne hinttentta tamarissiyaawaa gidaadde, hinttenttu gediya meecciyaawaa gidooppe, hinttenttukka ittu ittuwa gediya

meeccanaw bessee. ¹⁵ Ayissi gooppe, Taani hinttentussi ootheddawaadan, hinttentukka oothana mala, hinttentussi leemisuwaa gidaaddi. ¹⁶ Taani hinttentussi tumuwaa oday; qoomay bare godaappe aadhdhenna. Qassi kiitetteedda uraykka barena kiiteeddawaappe aadhdhenna. ¹⁷ Hinttenttu hewaa eriide oothiyaawaa gidooppe anjetteeddawantta.

¹⁸ “Taani hinttenttoo ubbabaa haasayikke. Taani dooreeddawantta eray; shin Xoossaa Maxaafay, ‘Taani barsseeddawe Ta kushiya sa77eedda’ geeddawe tuma giddanaw bessee.

¹⁹ Hewe haniyaa wode Taani Taana * gidiyaawaa hinttenttu ammanana mala, hewe hananaappe kasetaade hinttentussi hananawaa oday.

²⁰ Taani hinttentussi tumuwaa oday; Taani kiittiya oonanne mokkiyaa uray taanakka mokkee; qassi Taana mokkiyaa ooninne Taana kiiteeddawaa mokkee” yaageedda.

Yesuusi Barena Aathi Immanawe Oonentto Kasetiide Odeedda

(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luq 22:21-23)

²¹ Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan, bare wozanaan daro metootiide, “Taani hinttentussi tumuwaa oday; Taana hintteppe ittuu aathi immanawaa” giide qoncciyaan odeedda.

²² I oona haasayinttonne, kaalliyaawanttussi ubbaakka erettennaan ixxina, ittuu ittuwa xeelleeddino. ²³ Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu, Yesuusi siiqiyaawe, Yesuusa matan

utteedda. ²⁴ Hewaa diraw, Simoona Phexiroose he kaalliyaawaa simi77iide, “I oona gintto, ane A oochcha” yaageedda.

²⁵ Hewaa diraw, he kaalliyaawe Yesuusa haythaakko shiqiide, “Godaw, I oonee?” yaageedda.

²⁶ Yesuusi zaariide, “Taani ukithaan cabbaa tushaade immiyaawe A” yaageedda. Qassi ukithaa menthi akkiide, cabbaa tushiide, Simoona na7aa, Yihudaa Asqqorootussi immeedda. ²⁷ Yihuday ukithaa menthowaa akowaappe guyyiyan, Seexaanay elekka Yihudaan geleedda. Yesuusi A, “Neeni oothanawaa elleella ootha!” yaageedda. ²⁸ Shin he sa7an utteeddawantuppe ooninne Yesuusi hewaa A ayissi geeddenttonne eribeenna. ²⁹ Yihuday miishshaa qarcciitiyaa oyqqiyaa diraw, kaalliyaawantuppe ittu ittuu Yesuusi Yihudaa, “Paasigaa bonchchiya gallassaw barena koshshiyaawaa baade shamma woy hiyyeesaw mixuwaataa imma geedda” yaagiide qoppeeddino.

³⁰ Yihuday ukithaa menthowaa akkiide, elekka kare kesseedda; he wode sa7ay qamma.

Ooratha Azazuwaa

³¹ Yihuday kare keseeddawaappe guyyiyan, Yesuusi yaageedda; “Ha77i Taani Asa Na7ay bonchchettaaddi: Xoossaykka Ta bagganna bonchchetteedda. ³² Xoossay Ta bagganna, Asa Na7aa bagganna bonchchettooppe, I bare huuphew Taana Asa Na7aa bonchchanawaa; qassi I Taana elekka bonchchanawaa. ³³ Ta

naatoo, Taani hinttenanna daro wodiya
gami77ikke. Hinttenttu Taana koyyana; shin
Taani Ayihudatuwaa, ‘Taani biyaasaa hinttenttu
baanaw danddayikkita’ geeddawaadan,
hinttewukka ha77i oday. ³⁴ Taani hinttentta
ooratha azazuwaa azazay; ittu ittuwa siiqite.
Taani hinttentta siiqeeddawaadankka, hinttenttu
ittu ittuwa siiqana bessee. ³⁵ Hinttenttu ittu
ittuwaanna siiqettooppe, Taana kaalliyaawantta
gidiyaawaa asay ubbay erana” yaageedda.

*Phexiroose Kaddanawaa Yesuusi Kasetiide
Odeedda*

(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luq 22:31-34)

³⁶ Simooni Phexiroose Yesuusa, “Godaw, neeni
haqa bay?” yaageedda.

Yesuusi zaariide, “Taani biyaasaa neeni ha77i
Taana kaallanaw danddayakka; shin guyyeppe
kaallana” yaageedda.

³⁷ Phexiroose, “Godaw, taani neena ha77i kaal-
lanaw ayissi danddayikkita? Taani ne diraw,
hayqqanawukka giiga uttaaddi!” yaageedda.

³⁸ Yesuusi zaariide, “Ta diraw hayqqanaw ha77i
tumu giiga uttaaddii? Taani new tumuwaa oday;
kuttuu waassanaappe kase, neeni Taana heezzu
gede kaddanaassa” yaageedda.

14

Yesuusi Aawuwaakko Afiyaa Ogiyaa

¹ Yesuusi kaalliyaawantta “Hinttenttu wozanay hirggoppo; Xoossaan ammanite; Taanankka ammanite. * ² Ta Aabbu gollen daro sa7ay de7ee. Hewaa gidennentto, Taani hinttenttussi hewaa odikke; Taani hinttenttussi sa7aa giigisanaw bay. ³ Taani baade sa7aa giigisseed-dawaappe guyyiyan, Taani de7iya sa7an hinttenttukka de7ana mala, simma yaade hinttentta Taakko aakka afana. ⁴ Qassi hinttenttu Taani biya ogiyaa eriita” yaageedda.

⁵ Toomaasi, “Godaw, neeni biyaasaa nuuni erokko; ogiyaa waaniide eranaw danddayetto?” yaageedda.

⁶ Yesuusi zaariide, “Ogii, tumuunne de7uu Taana; Ta baggannappe attin, ooninne Ta Aabbukko baanaw danddayenna. ⁷ Hinttenttu Taana eriyaawaa gidintto, Ta Aabbakka erana; ha77ippe doommiide, hinttenttu A eriitanne qassi A be7eeddita” yaageedda.

⁸ Piliphphoosi Yesuusa, “Godaw, Aawuwaa nuuna bessa; hewe nuussi gidanawaa” yaageedda.

⁹ Yesuusi zaariide yaageedda; “Piliphphoosaa, Taani hawaa keena wodiya hinttenanna de7inakka Taana erikkii? Taana be7eedda uray Aawuwaakka be7eedda; yaatina, neeni waagaade, ‘Aawuwaa nuuna bessa’ gay?” ¹⁰ Taani Aawuwaa giddon de7iyaawaa qassi Aawukka Ta giddon de7iyaawaa neeni ammanikkii? Taani hinttenttussi odiyaa qaala Taani Taappe odikke; shin Ta giddon de7iya Aawuu bare

* **14:1** Xoossaa ammanite; taanakka ammanite. Xoossaan ammanuu hinttew de7ee guussay, Taanankka ammanuu de7ee guussaa.

oosuwaa oothee. ¹¹ Taani Aawuwaa gidдон de7iyaawaanne qassi Aawukka Ta gidдон de7iyaawaa Taana ammanite; hewe dhayooppe, Ta oosuwaabaw Taana ammanite.

¹² “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taana ammaniyaa uray Taani oothiyaa oosuwaa oothana. Taani Aawuwaakko biya diraw, he uray hawaappe aadhdhiyaa oosuwaa oothana. ¹³ Aawuu Na7aa gasuwan, Ta bagganna bonchchettana mala, Ta sunthan hinttenttu woossiyaa ubbabaa Taani hinttenttussi polana.

¹⁴ Hinttenttu Ta sunthan Taana ayaanne oochchooppekka, Taani polana.

Yesuusi Ayyaana Geeshshaa Kiittanaw Immeedda Hidootaa

¹⁵ “Hinttenttu Taana siiqiyaawaa gidдоppe, Ta azazuwaa naagana. ¹⁶⁻¹⁷ Taani Aawuwaa woos-sana; hinttenanna medhinaw de7ana mala, tumatethaa Ayyaanaa, hara menthethiyaawaa hinttenttussi I immana. Ha sa7ay he tumatethaa Ayyaana be7ennawaanne erennaawaa gidiyaa diraw, A akkanaw danddayenna; shin I hinttenanna de7iya dirawunne hinttenttu gidдон de7ana diraw, hinttenttu A eriita.

¹⁸ “Taani hinttentta aawuunne aatta bayinna yii7o naanaadan hintterekka aggabashikke; Taani simmaade hinttenttukko yaana. ¹⁹ Guutha wodiyaappe guyyiyan, alamii Taana laa7enthuwa be7enna; shin hinttenttu Taana be7ana; Taani de7uwan de7iya diraw, hinttenttukka qassi de7uwan de7ana. ²⁰ Taani Ta Aawuwaa gidдон de7iyaawaanne hinttenttu Ta gidдон

de7iyaawaa, qassi Taani hinttenttu gidдон de7iyaawaanne hinttenttu he gallassi erana.

²¹ “Ta azazuu A matan de7iya asay, qassi he azazuwaakka naagiyawe, I Taana siiqiyaa asa. Taana siiqiyaa asa Ta Aabbukka siiqee; Taanikka A siiqay. Taani aw qonccana” yaageedda.

²² Yihudaa Asqqoroota gidenna Yihuday Yesu-usa, “Godaw, neeni ne huuphiya alamiyaa bessen-naan, nuuna bessana giyaawaa waagaade gay?” yaageedda.

²³ Yesuusi, “Taana siiqiyaa ooninne Ta qaalaa naagee; Ta Aabbu A siiqanawaa; qassi Ta Aabbunne Taaninne aakko yiide, aananna de7ana. ²⁴ Taana siiqenna uray ooninne Ta qaalaw azazettenna; hinttenttu sisiyaa qaalay Taana kiitteedda Aawuwaappe attin, Tawaa gidenna.

²⁵ “Taani hinttenanna ittippe de7aadde hawaa hinttenttussi odaaddi; ²⁶ shin Geeshsha Ayyaanay, menthethiyaawe, Aawuu Ta sunthan kiittanawe, hinttentta ubbabaa tamarissanawaa. Taani hinttenttussi odeedda ubbabaakka hinttentta hassayissanawaa.

²⁷ “Taani sarotethaa hinttenanna wothay; Ta sarotethaa hinttenttussi immay. Taani alamii immiya sarotethaa malaa immikke. Hinttenttu hirgoppitenne yayyoppite. ²⁸ Taani hinttenttussi, ‘Taani bay; shin simmaade hinttenttukko yaana’ geeddawaa siseeddita; hinttenttu Taana siiqeeddawaa gidintto, Taappe Aawuu dariya diraw, Taani Aawuwakko biyaawan hinttenttu nashettanitta. ²⁹ Hewe haniyaa wode hinttenttu

ammanana mala, hewe hanennaan de7ishshin, haananna kasetaade Taani hinttenttussi odaaddi.

³⁰ “Ha alamiyaa mooddiyaawe yiyaa diraw, Taani hawaappe sinthan hinttenanna loythaa haasayikke. Taana I aynne oothanaw danddayenna.

³¹ Shin Taani Aawuwaa siiqiyaawaa alamii eranaw bessee; qassi Taanikka Aawuu Taana azazeeddawaadan oothay. Denddi eqqite; hawaappe boytte.

15

Woyiniyaa Giya Turaw Tumu Anuu Yesuusa

¹ “Taani woyiniyaa geetettiyaa turaw tumu ano; goshshanchchay Ta Aabba. ² Ta giddon de7iya ayfiya ayfenna turaa maraa ubbaa I karee; ayfiya turaa maraa ubbay kasewaappe loythi ayfanaadan, he maraa xeeraa I ciggiide geeshshana. ³ Taani hinttenttussi ha77i odeedda qaala gaasuwan, hinttenttu geeshsha. ⁴ Ta giddon de7ite; Taanikka hinttenttu giddon de7ana. Woyiniyaa turaa maray anuwaanna ittippe de7ennaan dhayooppe, he maray barekka ayfiya ayfanaw danddayennawaadan, hinttenttukka Ta giddon de7ennaan dhayooppe, ayfiyaa ayfanaw danddayikkita.

⁵ “Taani woyiniyaa turaw ano; hinttenttu he turaa maratuwaa. Ta giddon de7iya uray, Taanikka A giddon de7iya uray, daro ayfiya ayfana; ayissi gooppe, Taani baynnaan hintterekka aynne oothanaw danddayikkita.

⁶ Ta giddon de7enna uray turaa maraadan, karen yeggina meleeddawaa shiishshiide tamaan wothina, I eexxanawaa. ⁷ Hinttenttu Ta

giddon de7ooppe, qassi Ta qaalaykka hinttenttu giddon de7ooppe, hinttenttu koyyeeddawaa ayaa gidinakka woossite; hinttenttu akkanita. ⁸ Hinttenttu daro ayfiyaa ayfooppenne qassi Taana kaalliyaawantta gidooppe, hewan Ta Aabbu bonchchettanawaa. ⁹ Aawuu Taana siiqeeddawaadan, Taanikka hinttentta siiqaaddi; Ta siiquwan de7ite. ¹⁰ Taani Ta Aabbu azazuwaa naagaade A siiquwan de7eeddawaadan, hinttenttukka Ta azazuwaa naagoope, Ta siiquwan de7anita.

¹¹ “Ta nashechchay hinttenanna de7ana malanne, hinttenttu nashechchay kumentha gidana mala, Taani hawaa hinttenttussi odaaddi. ¹² Ta azazuu hawaa; Taani hinttentta siiqiyaawaadan, hinttenttukka ittu ittuwanna siiqettite. ¹³ Bare shemppuwaa bare laggew aathiide immiyaawaappe aadhdhiyaa siiquu oossinneekka baawa. ¹⁴ Taani hinttentta azazeedawaa ubbaa oothooppe, hinttenttu Ta laggetuwaa.

¹⁵ “Ayllii bare goday oothiyaawaa erenna diraw, Taani hinttentta hawaappe sinthaw aylatuwaa giikke; shin Taani hinttentta Ta laggetuwaa gaaddi. Ayissi gooppe, Ta Aawuwaappe siseedda ubbabaa Taani hinttenttussi odaaddi. ¹⁶ Taani hinttentta dooreeddawaappe attin, hinttenttu Taana dooribeykkita. Hinttenttu biide ayfiyaa ayfana malanne de7ana mala, Taani hinttentta sunthaaddi. Qassi Aawuukka hinttenttu Ta sunthan * woosseeddawaa ubbaa immana.

* **15:16** ta sunthan: woy “Taana kaalliyaawantta gidiyaa diraw”

¹⁷ Taani hinttentta azaziyaawe hawaa; ittu it-tuwaanna siiqettite.

Yesuusi Ha Alami Ixxiyaawaa Odeedda

¹⁸ “Alami hinttentta ixxoopspe, kasetiide Taana ixceeddawaa akeekite. ¹⁹ Hinttenttu alamiyaassa gideedentto, alamii barewaadan hinttentta siiqana; shin Taani hinttentta alamiyaappe dooreeddawaappe attin, hinttenttu alamiyaassa gidikkita; alamii hinttentta ixxiyaawe hawaassa. ²⁰ ‘Aylli bare godaappe dareenna’ gaade Taani hinttenttussi odeeddawaa hassayite. Unttuntu Taana yedersseeddawaa gidooppe, hinttenakka yederssana. Unttuntu Ta qaala naageeddawaa gidooppe, hinttenttu qaalaakka naaganawantta. ²¹ Shin unttuntu Taana kiitteeddawaa erenna diraw, ha ubbaa Ta gaasuwan unttuntu hinttenttu bolla oothanawantta. ²² Taani yaade unttunttussi odennawaa gidintto, unttunttussi nagaraa gidenna; shin ha77i unttuntu oothiyaa nagaraa gaasoyiyaawe baawa. ²³⁻²⁴ Taana ixxiyaawe Ta Aawuwaakka ixceedda. Ooninne oothibeenna oosuwaa unttuntu giddon Taani oothabeennabaa gidintto, unttunttussi nagaraa gidennaan attanawaa; shin ha77i unttuntu Taani ootheedda oosuwaa be7iide, Taanakka Ta Aawuwaakka ixceedino. ²⁵ Shin unttuntu higgian, ‘Taana coo ixceeddino’ geetettiide xaafetteeddawe polettana mala, hawe haneedda.

²⁶ “Shin Aawuwaappe yiyaa tumatethaa Ayyaanay menthethiyaawe yaanawaa. Taani Aawuwaappe hinttenttussi A yeddana; qassi

I Tabaa markkattanawaa. ²⁷ Hinttekka qassi kaseppe doommiide, Taananna de7iya diraw, Tabaa markkattana.

16

¹ “Taani hawaa hinttenttu dhubettenna mala, hinttentussi odaaddi. ² Unttuntu hinttentta barenttu Ayihuda woosa golliyaappe kessi yeddanawantta. Hewaa bolla qassi hinttentta wodhiyaa uray Xoossaw oothiyaawaa aw malatiyaa wodii yaanawaa. ³ Unttuntu hewaa hinttenttu bolla oothiyaawe Taananne Aawuwaa erenna diraassa. ⁴ Shin unttuntu hewaa hinttenttu bolla oothiyaawodii gakkiiya wode, Taani hinttentussi odeeddawaa hinttenttu hassayana mala, Taani hinttentussi hawaa odaaddi.

Geeshsha Ayyaanaa Oosuwaa

“Taani hinttenanna de7iya diraw, koyro hewaa hinttentussi odabeykke. ⁵ Shin ha77i Taani Taana kiitteeddawaakko bay; shin hintteppe ooninne, ‘Haqa bay?’ giide Taana oochchiyawe baawa. ⁶ Shin Taani hawaa odeedda diraw, hinttenttu wozanaan daro kayyuu de7ee. ⁷ Shin Taani hinttentussi tumuwaa oday; Taani biyaawe hinttentussi lo77a. Ayissi gooppe, Taani baana dhayooppe, menthethiyaawe hinttentukko yeenna; shin Taani booppe, A hinttentukko yeddana. ⁸ Qassi menthethiyaawe yiide, unttuntu nagaraabaa, Xoossaa xillotethaabaanne pirddaabaa ha sa7aa asay bayizzeeddawaa bessanawaa. ⁹ Nagaraabay asay Taana ammanenna diraassa. ¹⁰ Xillotethaabay qassi Taani Aawuwakko

biya diraw, hinttenttu Taana laa7enthuwa be7ikkita. ¹¹ Xoossaa pirddaabay qassi alamiyaa mooddiyaawe pirddetteedda diraassa.

¹² “Taani hinttenttussi odiyaabay darobay de7ee; shin ha77i hinttenttussi gelenna.

¹³ Tumatethaa Ayyaanay yiyaa wode, hinttentta tumatethaa ubbaakko kaallethanawaa. Ayissi gooppe, I bare siseeddawaa odanaappe attin, bareppe aynne odenna. Qassi sinthappe yaanabaa hinttenttussi I odanawaa. ¹⁴ I

Taana bonchchanawaa; ayissi gooppe, I Taw de7iyaawaappe akkiide, hinttenttussi odanawaa. ¹⁵ Aawoo de7iyaabay ubbay

Tawaa; menthethiyaawe Taw de7iyaabaappe akkiide, hinttenttussi odanawaa Taani geeddawe hawaassa.

Yesuusa Kaalliyaawanttu Kayyuu Nashechaw Laamettana

¹⁶ “Guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ana” yaageedda.

¹⁷ Yesuusa kaaliyaawanttuppe ittu ittuu barenttu gidдон, “ ‘Guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7anita; ayissi gooppe, Taani Aawuwaakko bay’ giyawе hewe waagiyaawe?” yaageeddino.

¹⁸ “ ‘Guutha wodiyaappe guyyiyan’ giyawе waagiyaawe? I ayissi haasayinttonne nuussi erettenna” yaageeddino.

¹⁹ Unttunttu barena oochchanaw koyyiyaawaa Yesuusi eriide, unttunta yaageedda; “Taani,

‘Guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyaappe guyyiyan, hinttenttu Taana be7ana’ geeddawoo hinttenttu ittu ittuwaa oochchiitee? ²⁰ Taani hinttenttussi tumuwaa oday. Hinttenttu yeekkananne kayyottana; shin ha alamii nashettana. Qassi hinttenttu kayyottana; shin hinttenttu kayyottowe nashechchaa gidanawaa. ²¹ Itti mishiratta na7aa yelana haniyaa wode, bare yeliyaa wodii gakteedda diraw, oyqettaw; shin na7ay yeletteeddawaappe guyyiyan, na7ay ha sa7an yeletteedda nashechchaa diraw, bare oythaa hassayukku. ²² Hewaa diraw, hinttenttukka hinttenttu wozanaan kayyottiita; shin Taani laa7enthuwa hinttentta be7ana; qassi hinttenttu wozanay loythi nashettana; hinttenttu nashechchaa ooninne hintteppe akkenna.

²³ “He gallassi hinttenttu Taana aynne woos-sikkita. Taani hinttenttussi tumuwaa oday; hinttenttu Ta sunthan woossiyaawaa ubbaa Aawuu hinttenttussi immanawaa. ²⁴ Ha77i gakkanaassi Ta sunthan aynne woossibeeykkita; hinttenttu nashechchay polettana mala, Xoossaa woossite; hinttenttu akkana.

²⁵ “Hawaa Taani hinttenttussi leemisuwan odaaddi; shin Taani leemisuwan odenna wodii yaanawaa; shin Aawuwaabaa Taani hinttenttussi qoncciyaan odana. ²⁶ Taani he gallassi, hinttenttu Ta sunthan Aawuwaa woossana; qassi hinttenttu diraw, Taani Aawuwaa woossana giikke. ²⁷ Ayissi gooppe, Aawuu bare huuphew hinttentta siiqee; hinttenttu Taana siiqiyaa dirawunne Taani Aawuwaa matappe yeeddawaa ammano diraw,

I hinttentta siiqee. ²⁸ Taani Aawuwaa matappe ha alamiyaa yaaddi; qassi ha alamiyaa aggaade Aawuwaakko baana” yaageedda.

²⁹ Yesuusa kaalliyaawanttu zaariide Yesuusa, “Be7a, ha77i neeni qoncciyaan haasayaasa; leemisuwan aynne haasayakka. ³⁰ Neeni ubbabaa eriyaawaa nuuni ha77i ereetto; qassi neena ooninne oochchana mala, neeni koyyennawaa ereetto. Hewe nuuna neeni Xoossappe yeeddawaa ammanthee” yaageeddino.

³¹ Yesuusi zaariide untuntta, “Ha77i ammaniitee? ³² Be7ite, hinttenttu hinttenttu golle golle laalettiiyaa wodiinne Ta xalalaa yeggi bashiyaa wodii yaanawaa; ha77ikka yidiggeedda. Shin Aawuu Taananna de7iya diraw, Ta xalalaa gidikke. ³³ Hinttenttu Ta gidдон de7iidde, saro de7ana mala, Taani hawaa hinttenttussi odaaddi. Alamiyan hinttenttu waayyettana. Shin minnite; Taani alamiyaa xonaaddi” yaageedda.

17

Yesuusa Woosaa

¹ Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan, pude saluwaa xeelliide, hawaadan yaageedda; “Ta Aabboo, wodii gakkeedda; ne Na7ay neena bonchchana mala, neenikka ne Na7aa bonchcha. ² Ayissi gooppe, neeni aw immeedda ubbaw medhinaa de7uwaa I immana mala, asaa ubbaa bollan aw maataa immaadda. ³ Asay neena itti tumu Xoossaa gideeddawaa erana malanne, qassi neeni kiitteedda Yesuusi Kiristtoosa erana mala, hawe medhinaa de7uwaa. ⁴ Neeni Taw oothanaw

immeedda oosuwaa polaade, neena saʿan bonchchaaddi. ⁵ Ha77ikka qassi Aawoo, alamii medhettanaappe kase ne matan Taw de7iya bonchchuwan ne sinthan Taana bonchcha.

⁶ “Alamiyaa asaappe neeni Taw immeed-dawanttoo ne sunthaa erissaaddi; untunttu newantta; qassi neeni untuntta Taw immaadda. Untunttu ne qaalawukka azazetteeddino.

⁷ Ha77i neeni Taw immeedda ubbabay neeppe yeeddawaa untunttu eriino. ⁸ Ayissi gooppe, neeni Taw immeedda qaala Taani untunttussi immaaddi; untunttukka he qaala akkeeddino. Taani ne matappe yeeddawe tuma gidiyaawaa eriide Neeni Taana kiitteeddawaakka ammaneeddino.

⁹ “Taani untunttussi woossay; alamew neena woossikke. Shin Neeni Taw immeedda asaw woossay; ayissi gooppe, untunttu newantta.

¹⁰ Taw de7iya ubbabay nebaa; qassi New de7iyaa ubbabaykka Tabaa. Taani untunttu bagganna bonchchettaaddi. ¹¹ Taani hawaappe guyyiyan, alamiyan de7ikke; untunttu alamiyan de7iino;

Taani ha77i neekko bay. Geeshsha Aawoo, ha Neeni Taw immeeddawanttu Neeninne Taani ittuwaa gidiyaawaadan, untunttu ittuwaa gidana mala, untuntta ne sunthan naaga.

¹² Taani untunttunna alamiyan de7aadde, neeni Taw immeedda ne sunthaa wolqqan untuntta naagaaddi. Taani untuntta naagaaddi; Xoossaa Maxaafay geeddawe polettana mala, bashshay bessiyaa uraappe attin, untunttuppe haray ooninne baybeenna.

13 “Ha77i Taani Neekko bay; untunttu wozanaan Ta nashechchay polettana mala, hawaa Taani alamiyan haasayay. 14 Taani untunttussi ne qaalaa immaaddi; Taani alamiyaassa gidennawaadan, untunttukka alamiyaassa gidenna diraw, alamii untuntta ixceedda. 15 Neeni xalahiyaappe untuntta naagana mala woossiyaawaappe attin, alamiyaappe kessana mala woossikke. 16 Taani alamiyaassa gidennawaadan, untunttukka alamiyaassa gidikkino. 17 Neeni tumatethaan untuntta newantta ootha; ne qalaykka tumatethaa. 18 Neeni Taana alamiyaa kiiiteeddawaadan, Taanikka untuntta alamiyaa kiittaaddi; 19 qassi untunttu tumatethaan new dummatana mala, untunttu diraw, Taani Ta huuphiya new dummayaaddi.

20 “Taani untunttu xalalaw woossikke; shin untunttu qaalaa odina, Taana ammaneed-dawanttookka woossay. 21 Untunttu ubbay ittuwa gidana mala, Taani woossay. Aawoo, Neeni Ta gidдон de7iyaawaadan, qassi Taanikka Ne gidдон de7iyaawaadan, untunttu nu gidдон de7iino. Qassi neeni Taana kiiiteeddawaa alamii ammanana mala, untunttu ittuwa gidino. 22 Neeninne Taani ittuwa gidiyaawadan, untunttu ittuwa gidana mala, neeni Taana bonchcheeddawaadan, Taanikka untuntta bonchchaaddi. 23 Taani untunttu gidдон de7ina, Neeni Ta gidдон de7ina, qassi Neeni Taana siiqiyaawaadan, untunttakka siiqowaanne Neeni Taana ha alamiyaa kiiiteeddawaa alamii eranaadan, untunttu ubba ittuwaa gidino.

24 “Aawoo, sa7ay medhettanaappe kase Neeni Taana siiqeedda diraw, Taw immeedda Ta bonchchuwaa untunttu be7ana mala, Neeni Taw immeeddawanttu Taani de7iya sa7an Taananna de7ana mala koyyaaddi.

25 “Xillo Aawoo, alamiyaa asay Neena erenna; shin Taani neena eray. Qassi Neeni Taana kiitteeddawaa hawanttu eriino. 26 Neeni Taana siiqeedda siiquu untunttu gidдон de7ana mala, qassi Taanikka untunttu gidдон de7ana mala, Taani Ne sunthaa untuntta erissaaddi; sinthawukka erissana” yaageedda.

18

Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyan Oyqettedda

(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luq 22:47-53)

1 Yesuusi hewaa giide, Xoossaa woosseed-dawaappe guyyiyan, barena kaalliyaawanttunna Qediroona giya zanggaaraa pinneedda. He sa7an atikilttiyaa sa7ay de7ee; Yesuusinne Yesuusa kaalliyaawanttu geleeddino. 2 Yesuusa aathi immeedda Yihuday he sa7aa ereedda; ayissi gooppe, Yesuusi ubba wode barena kaalliyaawanttunna hewan shiiqee. 3 Hewaa diraw, kaaletthiyaa qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yihudaanna baanaadan immeedda Roomaa wottaaddaratuunne Geeshsha Golliyyaa naagiyaawanttu kuraaziyaa, yabbiyaanne tooraa oyqqiide he sa7aa beeddino.

4 Yesuusi barena gakkanaw haniyaa ubbabaa eriide, gaxaa kesiide, “Oona koyyiitee?” yaageedda

⁵ Unttuntu zaariide, “Naazireetiyaa Yesuusa koyyeetto” yaageeddino.

Yesuusi zaariide, “Taani A” yaageedda.

Yesuusa aathi immeedda Yihudaykka hewan untuntunna eqqeedda; ⁶ Yesuusi, “Taani A” geedda wode, untuntu guyyekko shiiqiide, sa7an kunddeeddino. ⁷ Yesuusi qassikka, “Oona koyyiitee?”

Yaagi oochchina untuntu, “Naazireetiyaa Yesuusa” yaageeddino.

⁸ Yesuusi zaariide, “Taani A gidiyaawaa hinttentussi odaaddi; simmi hinttentu Taana koyyiyaawaa gidooppe, hawantta yeddite” yaageedda. ⁹ I, “Ta Aabboo, neeni Taw immeeddawantuppe haray atto, ittuwaakka bayizzabeykke” geeddawe polettana mala, hewaa geedda.

¹⁰ Simooni Phexiroosaw mashshay de7ee; I he mashshaa shoddinne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa ushechcha haythaa shociide, qanxxi yeggeedda. He qoomaa sunthay Malkkoosa. ¹¹ Yesuusi Phexiroosa, “Ne mashshaa shookuwan zaaraade wotha! Ta Aabbu Taw immeedda metuwaa xuu7aa Taani ushikkita?” yaageedda.

Yesuusi Qeesatuwaa Kaappuwaa Haanna Sintha Shiiqeedda

¹² Shaalagay, daro wottaaddaratuunne qassi Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu Yesuusa oyqqiide qachcheeddino. ¹³ Koyro Yesuusa Haannakko afeeddino; Haanni he laythi qeesatuwaa kaappatuwaa gideedda Qayaafaa bolluwa. ¹⁴ “Asa ubbaa diraw, itti

asay hayqqintto lo77a” giide Ayihudatuwaa zoreeddawe Qayaafaa.

Phexiroose Yesuusa Kaddeedda
(*Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luq 22:55-57*)

¹⁵ Simooni Phexiroosinne hara itti kaalliyawe Yesuusa kaalliide beeddino. He hara kaalliyaawaa qeesatuwaa kaappuu ereedda; hewe Yesuusanna qeesatuwaa kaappuwaa dirssaa garssa geleedda. ¹⁶ Shin Phexiroose karenna dirssaa penggiyan eqqeedda. Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu eriyaa hara kaalliyaawe kare kesiide, penggiyaa naagiyaa naattiw odiide, Phexiroosa dirssaa garssa gelisseedda. ¹⁷ Penggiyaa naagiyaa naatta Phexiroosa, “Neeni ha bitaniyaa kaalliyawantuppe ittuwa gidikkiiyee?” yaagaaddu.

I, “Tuytti, taani gidikke” yaageedda.

¹⁸ Sa7ay meeggiyaa diraw, ayllatuunne Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu tamaa eexxiidde, bonqqeeddawaa yuuyyi aadhdhi eqqiide kashiino; Phexiroosikka untuntunna eqqiide, he tamaa kashshee.

Qeesatuwaa Kaappuu Yesuusa Oochcho Ooshaa
(*Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luq 22:66-71*)

¹⁹ Qeesatuwaa ubbatuwaa Kaappuu, Yesuusa kaalliyaawantubaane A timirttiyaabaa oochcheedda. ²⁰ Yesuusi aw zaariide, “Taani asaa ubbaw qoncciyaan odaaddi. Taani Ayihuda ubbay shiiqiyaa Ayihuda woosa golleninne Geeshsha Golliyaan ubba wode tamarissaaddi; geeman ayinne haasayabeykke.

²¹ Yaatina, neeni Taana ayissi oochchay? Taani odeeddawaa siseedda asaa oochcha; he asay Taani odeeddawaa ereedda” yaageedda.

²² Yesuusi hewaa geedda wode, hewaan eqqeedda wottaaddaratuwaappe ittuu Yesuusa baqqiide, “Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa bolla hawaadan zaaray?” yaageedda.

²³ Yesuusi zaariide, “Taani balabaa haasayeeddawaa gidooppe, hawaan de7iya asaa ubbaw oda; shin Taani tumuwaa haasayeeddawaa gidooppe, Taana ayissi baqqay?” yaageedda.

²⁴ Hewaa diraw, Haanni, qashetti utteedda Yesuusa, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa, Qayaafaakko yeddeedda.

*Phexiroosi Yesuusa Laa7enthuwa Kaddeedda
(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luq 22:58-62)*

²⁵ Phexiroosi hewan eqqiide, tamaa kashshee; haranttu A, “Neeni ha bitaniyaa kaalliyaawant-tuppe ittuwa gidikkiyee?” yaageedda.

Phexiroose, “Tuytti; taani gidikke” yaagiide kaddeedda.

²⁶ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomatuwaappe ittuwaa, Phexiroose haythaa qanxeedda bitaniyaa dabbu Phexiroosa, “Taani neena aananna daro atakilttiyaa gidдон be7abeykkitayee?” yaagiide oochcheedda.

²⁷ Phexiroose qassikka kaddeedda; elekka kut-tuu waassii aggeedda.

*Yesuusi Philaaxoosa Sintha Shiiqueedda
(Mat 27:1-2,11-14; Mar 15:1-5; Luq 23:1-5)*

²⁸ Unttunttu Yesuusa Qayaafaa golleppe Roome asaa ayissiyaawaa ooso golliya afeeddino. Sa7ay

wontta guura; Ayihudatuu Paasigaa bonchchiya gallassa qumaa maanaw, barenttu huuphiyassi tunenna mala, Roome asaa ayissiyaawaa ooso golliya gelibeykkino. ²⁹ Hewaa diraw, Philaaxoosi untunttukko kare kesiide, “Ha bitaniyaa hinttenttu ayaani mootiitee?” yaageedda.

³⁰ Untunttu, “I iitabaa oothibeennawaa gidintto, nuuni A neekko ahokko” yaageeddino.

³¹ Philaaxoosi zaariide untunttussi, “Hinttenttu A afiide, hinttenttu higgii giyawaaddan, A bolla pirddite” yaageedda.

Ayihudatuu, “Oonanne wodhiyaa maatay nuussi baawa” yaageeddino. ³² Hawe haneeddawe Yesuusi ay mala hayquwaa hayqqanentto erisanaw haasayeeddawe polettanaassa.

³³ Philaaxoosi bare oosuwaa golle laa7ethuwa geliide, Yesuusa xeesiide, “Neeni Ayihuda katee?” yaagiide A oochcheedda.

³⁴ Yesuusi Philaaxoosa, “Ha ooshaa neeni neeppe oochchayiye woy hara asay new tabaa odeeddee?” yaageedda.

³⁵ Philaaxoosi zaariide, “Taana Ayihuda asa gay? Ne zaretuunne qeesatuwaa kaappatuu neena taw aathi immeeddino; neeni ayaa oothaddii?” yaageedda.

³⁶ Yesuusi, “Ta kawutethay ha alamiyaana gidenna. Ta kawutethay ha alamiyaana gideeddentto, Taana Ayihudatoo aathi immennaadan, Taw oothiyaawanttu Taw olettana; shin Ta kawutethay ha almiyaana gidenna” yaageedda.

³⁷ Hewaa diraw, Philaaxoosi Yesuusa, “Yaatina, neeni kaateyee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide, “Neeni Taana kaatiyaa gaadda. Taani tumaa markkattana diraw yelettaaddi; qassi hewaa diraw, ha alamiyaa yaaddi. Tumuwaa bagga gideedda ooninne Taani giyaawa siseedda” yaageedda.

³⁸ Philaaxoosi, “Tumuu ayee?” yaageedda.

Philaaxoosi hewaa geeddawaappe guyyiyaan, Ayihudatuwaakko kare kesiide, “Taani aani ay balaanne demmabeykke. ³⁹ Shin Paasigaa bonchchiya gallassi, itti asaa taani hinttenttussi qashuwaappe billiyaa dooyay de7ee; taani hinttenttussi Ayihudatu kaatiyaa billiyawaa koyyiitee?” yaageedda.

⁴⁰ Unttuntu zaariide, barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Barbbaana billappe attin, A gidenna!” yaageeddino. Shin Barbbaani paanuwaa.

19

*Wottaaddaratuu Yesuusa Bolla Qilliicceeddino
(Mat 27:27-32; Mar 15:15-21)*

¹ Hewaappe guyyiyan, Philaaxoosi Yesuusa oyqqiide, lissuwan shoceedda. ² Wottaaddaratuu agunthaappe akililiyaa giigissiide, A huuphiyaan wotheeddino; qassi zo7o mayuwaakka A mayizzeeddino. ³ Aakko shiiqiide, “Ayihuda kaatew, shemppuwaa gami77a!” yaagiide A shayyiya baqqeeddino.

⁴ Philaaxoosi qassikka kare kesiide Ayihudatuwaa, “Be7ite, taani aani ay balaanne demmabeennawaa hinttenttu erana mala, A hinttenttukko kare kessana” yaageedda.

⁵ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi agunthaa

akililiyaa bare huuphiyaan wothiide, zo7o mayuwaa mayyiide, kare kesseedda; Philaaxoosi Ayihudatuwaa, “Bitaniyaa hawaa be7ite” yaageedda.

⁶ Qeesatuwaa kaappatuunne wottaaddaratuu A be7eedda wode, barenttu kooshshaa dhoggu udiide, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade A sulla! Sulla!” yaageeddino.

Philaaxoosi untuntta, “Hinttenttu A afiide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide sullite; ayissi gooppe, taani ay balaanne demmabeykke” yaageedda.

⁷ Ayihudatuu zaariide, “Nuussi higgii de7ee; nu higgii giyawaaddan, I hayqqanaw bessee; ayissi gooppe, I barena Xoossaa Na7aa ootheedda” yaageeddino.

⁸ Philaaxoosi hewaa siseedda wode, kasewaappe loythi yayyeedda. ⁹ Qassikka Philaaxoosi bare oosuwaa golle simmi geliide Yesuusa, “Neeni haqappe yaaddii?” yaagiide oochcheedda; shin Yesuusi aw aynne zaaribeenna. ¹⁰ Hewaa diraw, Philaaxoosi A, “Taw odikkii? Neena billanaw woy masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade kaqqanaw taw maatay de7iyaawaa erikkiyee?” yaageedda.

¹¹ Yesuusi, “Xoossay new bollappe maataa immibeennabaa gidintto, new Ta bolla maatay de7enna shin. Hewaa diraw, Taana new aathi immeeddawe aadhdhiyaa nagaraa ootheedda” yaageedda.

*Yesuusa Hayqoo Pirddeeddino
(Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luq 23:13-25)*

¹² Philaaxoosi hewaa siseedda wode, Yesuusa billanaw ogiyaa koyyeedda; shin Ayihudatu bar-enttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Neeni A bil-liyawaa gidoope, Kaatiyaa Qeessaare dabbo gi-dakka! Barena kaatiyaa giya ooninne Qeessaare morkke!” yaageeddino.

¹³ Philaaxoosi hewaa sisiide, Yesuusa kare kesseedda. Yaatiide shuchchaa baasuwa giya sa7an pirda oydiyaan utteedda; Ibraayisxxe qaalaan he sa7ay gaytaa giyaawaa. ¹⁴ He gallassay Paasigaa bonchchiyaa gallassaw giigissiyaa gallassaa; sa7ay usuppun saatiyaa heera gidanawa. Philaaxoosi Ayihudatuwa, “Hinttenttu kaatiyaa hawaa be7ite!” yaageedda.

¹⁵ Ayihudatu barenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Digga! Digga! Masqqaliyaa bolla misi-maariyan dhishaade sulla!” yaageeddino.

Philaaxoosi zaariide, “Hinttenttu kaatiyaa taani masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade sul-liyaawaa koyyiitee?” yaagiide oochcheedda.

Qeesatuwaa kaappatuu, “Qeessaareppe hara kaatii nuussi baawa!” yaageeddino.

¹⁶ Hewaappe guyyiyan, untunttu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqana mala, Philaaxoosi untunttussi aathi immeedda.

Yesuusa Sulleeddino

(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luq 23:26-43)

Untunttu Yesuusa oyqqiide, afeeddino.
¹⁷ Yesuusi bare masqqaliyaa tookkiide,
 Guuggiyaasaa geetettiyaasaa beedda.

“Guuggiyaasaa” * giyaawe Ibraayisxxe qaalaan “Golgotha” giyaawaa. ¹⁸ Unttuntu he sa7an masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqeeddino; qassi aananna hara laa77u asatuu, ittuwa ya bagganna qassi ittuwa ha bagganna Yesuusa gidduwan wothiide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeeddino. ¹⁹ Philaaxoosi xifatiyaa xaafiide, masqqaliyaa bolla wotheedda. I xaafeeddawe, “Ayihudatu Kaatiyaa, Naazireetiyaa Yesuusa” yaagee. ²⁰ Yesuusi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide suletteedda sa7ay katamaa matan de7iya diraw, daro Ayihudatuu he xifatiyaa nabbabeeddino. Xifatii Ibraayisxxe qaalaan, Roomaysxxe qaalaaninne Giriike qaalaan xaafetteedda. ²¹ Hewaa diraw, Ayihuda qeesatuwaa kaappatuu Philaaxoosa, “ ‘Ha bitani barena Ayihuda kaatiyaa yaageedda’ gaade xaafappe attin, ‘Ayihuda kaatiyaa’ gaade xaafoppa” yaageeddino.

²² Philaaxoosi, “Taani xaafeeddawaa xaafa diggaaddi” yaagiide zaareedda.

²³ Wottaaddaratuu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqeeddawaappe guyyiyan, A mayuwaa akkiide, oyddu kessi shaakkeeddino; itti itti wottaaddaraa itti shaakuu gakkeedda. A adussa mayuwaakka akkeeddino; adussa mayuu hashiyaappe doommiiide, duge gakkanaw yeddi mayettiyaawaappe attin, qanxxettiide sikettibeenna. ²⁴ Wottaaddaratuu

* **19:17** “Guuggiyaasaa” Hewaan asaa guuggiyaa malati medhetteedda wogga shuchchay de7iyaa diraw, “Guuggiyaasaa geetetteedda”.

ittu ittuwaa, “Oona gakkantto, saamaa woy exaa yegganaappe attin, mayuwaa peedhokko” yaageeddino. Hewe haneeddawe Xoossaa Maxaafay, “Ta mayuwaa shaakki akkeeddino; ta adussa mayuwaan saamaa yeggeeddino” giyaawe polettanaassa. Hewaa diraw, wottaaddaratuu hewaa ootheeddino.

²⁵ Shin Yesuusa masqqaliyaa matan A daaya, A aatti michchatta, Qaliyoophaa machchatta Mayraamanne Magdala geetettiyaa katamaappe yeedda Mayraama eqqeeddino. ²⁶ Yesuusi bare daayanne I siiqiyaa kaalliyaawe hewan eqqeeddaawantta be7iide, bare daayo, “Ha mishiratte, ne na7aa hawaa be7a!” yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyan, he kaalliyaawaa “Ne daayo hanno be7a!” yaageedda. He kaalliyaawe izo he saatiyaappe doommiide, bare soy afeedda.

Yesuusa Hayquwaa

(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luq 23:44-49)

²⁸ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi ubbabay ha77i poletteeddawaa eriide, Xoossaa Maxaafay geeddawe polettana mala, “Taana saammee” yaageedda.

²⁹ He sa7an itti xuggaa kumeedda caala woyiniyaa eessay de7ee. Unttuntu isponjjiyaa he woyiniyaa eessaan yeggiide, hisoophiyaa geetettiyaa mithaa xeeraan wothiide, Yesuusa doonaakko shiishsheeddino. ³⁰ Yesuusi woyiniyaa eessaa ganxxi be7eeddawaappe guyyiyan, “Poletteedda” yaageedda.

Yesuusa Miyyiyaa Tooraan Caddeeddino

Qassi hewaappe guyyiyan, bare huuphiya toochchiide, bare shemppuwaa immeedda.

³¹ He gallassay Ayihudatuwaassi giigettiyyaa gallassaa † gidiyaa dirawunne qassi he Sambbatay daro bonchcho gidiyaa diraw, Sambbataan asatuwa anhay masqqaliyaa bolla peeshenna mala, suletteedda asatuwa suyiliyaa menthiide, ‡ masqqaliyaappe wothana mala, Ayihudatuu Philaaxoosa woosseeddino.

³² Hewaa diraw, wottaaddaratuu yiide, Yesuusanna suletteedda koyro bitaniyaa suyiliyaa mentheeddino; qassi aananna suletteedda laa7etho bitaniyaa suyiliyaakka mentheeddino. ³³ Shin Yesuusakko yeedda wode I hayqqidiggeeddawaa be7iide, A suyiliyaa menthibeykkino.

³⁴ Gidoopenne, wottaaddaratuwaappe ittuu A miyyiyaa tooraan caddeedda. Elekka suuthayenne haathay goggi aggeedda. ³⁵ Hinttenttu ammanana mala, hawaa be7eeddawe markkatteedda; I markkattiyaawekka tumuwaa; qassi bare haasayay tuma gidiyaawaa I ereedda.

³⁶ Hewe haneeddawe Xoossaa Maxaafay, “A meqethatuwaappe ittunne me77enna” geeddawe

† **19:31** Ayihudatuwaassi giigettiyyaa gallassaa: Paasigay saaminttaappe itti gallassa awudenne gidana danddayee; shin Yohaannisa mishiraachchuu tamarissiyaawaadan, Paasigaa wodii hananaw bessiyaawe, laythaa laythaan Yesuusi masqqaliyan kaqetti hayqqeedda sambbataana gidana koshshee.

‡ **19:31** suletteedda asatuwaa suyiliyaa menthiide: Ha wogay Roome kawutethaa wogaadan, masqqaliyan suletteedda asatuu ellekka hayqqana mala udiyaa ogiyaa guussaa.

polettanaaassa. ³⁷ Qassikka Xoossaa Maxaafay haray, “Asay bare caddeeddawaa be7ana” yaagee.

Yesuusi Moogetteedda

(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luq 23:50-56)

³⁸ Hewaappe guyyiyan, Armmaatiyaasa geetettiyyaa katamaappe yeedda Yoosefo Yesuusa anhaa akkiide afanaw Philaaxoosa woosseedda; Yoosefo Ayihudatoo yayyeedda diraw, asay erennaan Yesuusa kaalliyaawaa.

Yoosefo woossina Philaaxoosi, “Afa” yaageedda. Hewaa diraw, Yoosefo biide, Yesuusa anhaa afeedda. ³⁹ Qassi Niqoodimoosi hewaappe kase Yesuusakko gamma yeeddawe, kawaraannanne godare uuthaanna walaketteedda oytamanne ichcheshu kiilo giraame gidiyaawaa keena shittuwaa oyqqi akkiide, Yoosefonna yeedda. ⁴⁰ He laa77u asatu Yesuusa anhaa akkiide, Ayihudatuu anhaa xaaxiyaa wogaadan, shittuwaanna gathiide, mooguwaa afilaan xaaxeeddino. ⁴¹ Yesuusi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide suletteedda sa7an daro atikilttiyaa sa7ay de7ee; he atikilttiyaa sa7aa gidдон shuchchaa wooci kesseedda biro ooninne moogettibeenna ooratha duufuu de7ee. ⁴² He duufuu matan de7iya dirawunne qassi Ayihudatuu Sambbataw giigettiyyaa gallassa gidiyaa diraw, Yesuusa yaani wotheeddino.

20

Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda (Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luq 24:1-12)

¹ Woggaa gallassi guuran, biro daabidaabiyaawaan, Magdala geetettiyyaa katamaappe yeedda Mayraama Yesuusi moogetteedda duufuwaakko baade shuchchay he gonggoluwaa doonaappe denddikichcheed-dawaa be7aaddu. ² Simooni Phexiroosakkonne Yesuusi siiqiyaa yokko kaalliyaawaakko, iza woxxaadde baade, “Duufuwaappe Godaa afidiggeeddino; haqan A wotheeddinonttonne nuuni erokko” yaagaaddu.

³ Hewaa diraw, Phexiroosinne yokko kaalliyaawe aggiide, duufuwaakko beeddino. ⁴ Laa77uukka ittippe woxxeeddino; shin yokko kaalliyaawe Phexiroosappe aadhdhi kasetiide, he duufuwaakko gakkeedda. ⁵ He kaalliyaawe hokkiide, mooguwaawaa afilaa be7eedda; shin giddo gelibeenna. ⁶ Simooni Phexiroose A kaalli yiide, duufuwaawaa giddo geleedda. Yaatiide mooguwaawaa afilay hewaan de7iyaawaa be7eedda; ⁷ qassi Yesuusa huuphiyaan xaaxetti utteedda afilay he xaaxetteeddawaadankka dumma itti sa7an de7iyaawaa be7eedda; he afilay dumma de7eeppe attin, mooguwaawaa ailaanna ittippe de7enna. ⁸ He wode, kasetiide gonggoluwaakko gakkeedda yokko kaalliyaawe geli be7iide ammaneedda. ⁹ Yesuusi hayquwaappe denddanaw bessiyaawaa odiiyaa Xoossaa maxaafaa untuntu biro akeekibeykkino.

¹⁰ Hewaappe guyyiyan, kaalliyaawanttu barenttu golle simmiide beeddino.

*Yesuusi Magdala Mayraamiw Beetteedda
(Mat 28:9-10; Mar 16:9-11)*

¹¹ Shin Mayraama he duufuwaa doonan eqqaade yeekkaade hokkaade duufuwaa giddo xeellaaddu. ¹² Bootha mayuwaa mayyeedda laa77u kiitanchchatuu Yesuusa anhay giseedda sa7an ittu huuphissanna ittuu gedissanna utteeddawaantta be7aaddu. ¹³ Unttuntu izo, “Mishirattee, ayissi yeekkay?” yaagiide oochcheeddino.

Iza, “Asatu ta Godaa afidiggeeddino; untunttu haqqan wotheeddinonttonne taani erikke” yaa-gaaddu.

¹⁴ Hewaa geeddawaappe guyyiyan, guyye simma xeellaade, Yesuusi eqqeedawaa be77aaddu. Shin I Yesuusa gideeddawaa akeekabeykku. ¹⁵ Yesuusi izo, “Mishirattee, ayissi yeekkay? Oona koyyay?” yaagiide oochcheedda.

Mayraama atikkilttiyaa naagiyaawaa gaade, “Godaw, neeni akkeeddawaa gidooppe, A haqan wothaaddintto, taw odaarikki; taani A akkana” yaagaaddu.

¹⁶ Yesuusi izo, “Mayraamee” yaageedda.

A aakko simmaade, Ibraayisxxe qaalaan “Rabunii” yaagaaddu; hewaa bilethay “Tamarissiyaawoo” giyaawaa.

¹⁷ Yesuusi izo, “Taani biro Ta Aawuwaakko babeenna diraw, Taana bochchoppa; shin Ta ishatuwaakko baade, ‘Taani Ta Aawuwaakkonne

hinttenttu Aawuwaakko, Ta Xoossaakkonne hinttenttu Xoossaakko, pude bay geedda' gaade untuntussi oda" yaageedda.

¹⁸ Magdala geetettiyaa katamaappe yeedda Mayraama Godaa be7eeddawaanne iziw I hewaa odeeddawaa baade kaalliyaawanttussi odaaddu.

*Yesuusi Bare Kaalliyaawanttoo Beetteedda
(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luq 24:36-49)*

¹⁹ He Woggaa gallassi omarssi, kaalliyaawanttu Ayihudatuw yayyeedda diraw, penggiyaa gorddiidde, shiiqi utti de7ishshin, Yesuusi yiide, untunttu gidduwan eqqiide, "Sarotethay hinttenttussi gido" yaageedda. ²⁰ Hewaa

geeddawaappe guyyiyan, bare kushiyaanne bare miyyiyaa untuntta besseedda; kaalliyaawanttu Godaa be7eedda wode loythi nashetteeddino.

²¹ Yesuusi laa7enthuwa untunttussi, "Sarotethay hinttenttussi gido; Ta Aabbu Taana kiitteeddawaadan, Taanikka hinttentta kiittay" yaageedda. ²² Hewaa geeddawaappe guyyiyan, untunttu bolla uffu giide shemppeedda; qassi, "Geeshsha Ayyaanaa akkite. ²³ Hinttenttu

atto geedda asaa nagaray atto geetettanawaa; hinttenttu atto geennaawanttu nagaray atto geetettenna" yaageedda.

Yesuusanne Toomaasa

²⁴ Shin tammanne laa77u kaalliyaawanttuppe ittuu, Manttiyaa giyaa Toomaasi, Yesuusi yeedda wode untunttunna baawa. ²⁵ Hewaa diraw, yokko kaalliyaawanttu Toomaasaw, "Nuuni Godaa be7eeddo!" yaageeddino.

Shin Toomaasi untunttussi, “Misimaariyan I cadetteedda A kushiyan de7iya mallaa be7ennaaninne he mallaa ta biradhdhiyan bochchennan, qassi ta kushiya A miyyiyaan yeedda be7ennaan taani ammanikke” yaageedda.

²⁶ Saaminttaappe guyyiyan, Yesuusa kaalliyaawanttu qassikka gollen shiiqi utteeddino; Toomaasikka untunttunna de7ee. Penggi qashetti utti de7ishshin, Yesuusi yiide, untunttu gidduwaan eqqiide, “Sarotethay hinttenttussi gido” yaageedda. ²⁷ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Toomaasa, “Ne kushiya haa ahaade, Ta kushiya be7a, qassi ne kushiya haa ahaade, Ta miyyiyaan yeedda be7a, neeni ammaniyaawaa gidappe attin, ammanennawaa gidoppa!” yaageedda.

²⁸ Toomaasi zaariide, “Ta Godaw, ta Xoossaw!” yaageedda.

²⁹ Yesuusi, “Neeni Taana be7eedda diraw ammanaadda; be7ennaan ammaneeddawanttu anjjetteddawantta” yaageedda.

Ha Maxaafaa Qofaa

³⁰ Yesuusi ha maxaafan xaafettibeenna hara daro malaatatuwaa barena kaalliyaawanttu sinthan ootheedda. ³¹ Shin Yesuusi, I Kiristtoosa, Xoossaa Na7aa gidiyaawaa hinttenttu ammanana malanne, qassi A ammaniide A sunthan de7uwaa hinttenttu demmana mala, hawe xaafetteedda.

21

Yesuusi Laappu Kaalliyaawanttoo Beetteedda

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Xibiriyaadoosa geetettiyaa abbaa gaxaan bare kaalliyaawantussi laa7enthuwaa beetteedda. I untuntussi hawaadan beetteedda. ² Simooni Phexiroosinne manttiyaa geetettiyaa Toomaasi, Qaanaa Galiilaappe yeedda Naatinaa7eeli, Zabiddiyoosa naanaynne * Yesuusa kaalliyaawantuppe hara laa77atuu ittippe de7iino.

³ Simooni Phexiroose untuntussi, “Taani moliyaa oyqqanaw bay” yaageedda.

Untuntu, “Nuunikka neenanna baana” yaagiide, kesiide wongiriyaa giddo geleeddino; shin untuntu he gallassi qamma moliyaa aynne oyqqibeykkino.

⁴ Wonttiyaa wode away kessanaappe kase, Yesuusi abbaa gaxaan eqqeedda; shin A kaalliyaawanttu Yesuusa gideeddawaa eribeykkino. ⁵ Yesuusi untunta, “Naatoo, moliyaa oyqqibeykkiteyee?” yaageedda.

Untuntu zaariide, “Aynne oyqqibeykko” yaageeddino.

⁶ I zaariide, “Hinttenttu dabbaa wongiriyaappe ushechcha baggakko yeggite; amareeddawa hinttenttu oyqqana” yaageedda. Hewaa diraw, dabbaa ushechcha baggakko yeggina, molii dareedda diraw, goochchi kessanawe untunta xooneedda.

⁷ Yesuusi siiqiyaa A kaalliyaawe Phexiroosa, “Hawe Godaattennee!” yaageedda. Simooni Phexiroose Godaa I gideeddawaa siseedda wode, kallo de7iya diraw, bare mayuwaa mayyiide,

* **21:2** Zabiddiyoosa naanaa: Ishatuwaa gideedda Yayiqoobanne Yohaannisa.

abbaa giddo guppi geleedda. ⁸ Shin yokko kaalliyaawanttu molii kumi utteedda dabbaa goochchiidde, wonggiriyan abbaappe gaxaa kesseeddino; untunttu abbaappe laa77u xeeetu wadhaa keenaa haakkiide de7iinoppe attin, loythi haakkiide de7ikkino. ⁹ Untunttu abbaappe gaxaa kesseedda wode, xiixuntha bonqquwan molii de7iyaawaanne ukithaa be7eeddino.

¹⁰ Yesuusi untuntta, “Ha77i hinttenttu oyqqeedda moliyaappe amareeddawaa haammite” yaageedda.

¹¹ Simooni Phexiroose wonggiriyan geliide, xee-tanne ishatamanne heezzu wogga moletuu kumi utteedda dabbaa goochchiide, abbaappe gaxaa kesseedda; molii hewaa keena daro gidinakka dabbay daakettibeenna.

¹² Yesuusi untuntta, “Ha yiide, qan77iyaa qan77ite” yaageedda. Yesuusa kaalliyawant-tuppe ittunne, “Neeni oonee?” giide A oochchanaw xalibeenna; ayissi gooppe, Godaa I gideeddawaa untunttu ereeddino. ¹³ Yesuusi yiide, ukithaa akkiide, untunttussi immeedda; moliyaakka hewaadan immeedda.

¹⁴ Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaappe guyyiyan, bare kaalliyaawanttussi beettishshin hawe heezzenhuwaa.

Yesuusanne Phexiroosa

¹⁵ Untunttu qumaa meeddawaappe guyyiyan, Yesuusi Simooni Phexiroosa, “Yohaannisa na7aa

Simoonaa, Taana hawanttuppe aathaade siiqay?”
† yaageedda.

Simooni Phexiroose, “E Godaw, taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi A, “Ta dorssa maratuwaa heemma” yaageedda.

¹⁶ Yesuusi qassikka, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana siiqay?” yaageedda.

Simooni Phexiroose, “E Godaw, taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi, “Ta dorssatuwaa heemma” yaageedda.

¹⁷ Yesuusi heezzenthuwaa, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana dosay?” yaageedda.

Yesuusi heezzenthuwaa Simooni Phexiroosa, “Taana dosay?” yaagiide oochcheedda diraw, Phexiroose azzaniide, “Godaw, neeni ubbabaa eraasa; taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi, “Ta dorssatuwaa heemma. ¹⁸ Taani new tumuwaa oday; neeni wodallatethaan de7iya wode, ne xeessan saqqiyaa neerekka danccaadde, neeni koyyeeddasa baasa. Shin cimeeddawaappe guyyiyan, ne kushiyaa micca bessaasa. Neena hara uray dancissanawaa; neeni dosennasaakka afee” yaageedda. ¹⁹ Yesuusi hewaa Phexiroose ay mala hayquwaa hayqqiide, Xoossaa bonchchissanenttonne erissanaw geedda; qassi hewaa geeddawaappe guyyiyan, Yesuusi Phexiroosa, “Taana kaalla” yaageedda.

Yesuusanne Yokko Kaalliyaawaa

† **21:15** “... taana hawanttuppe aathaade siiqay?” Hawaa guussay, “Taana ha yewatuwaa siiqiyaawaappe aathaade siiqay?” guussaa.

²⁰ Phexiroose guyye simmiide, Yesuusi siiqiyaa kaalliyaawe bareppe guyyenna yiyaawaa be7eedda; he kaalliyaawe kawuwaa miyaa sa7an Yesuusakko shiiqiide A, “Godaw, neena aathi immanawe oonee?” yaageeddawaa.

²¹ Phexiroose he kaalliyaawaa be7iide Yesuusa, “Godaw, ha bitani qassi waananee?” yaageedda.

²² Yesuusi A, “Taani yaana gakkanaw I de7ana mala Taani koyyoope, hewe neena ayaa metii? Neeni Taana kaalla” yaageedda.

²³ Hewaa diraw, he kaalliyaawe hayqqenna giya haasayay ishātuwaa ubbaakko gakteedda; shin Yesuusi, “Taani yaana gakkanaw, I de7ana mala, Taani koyyoope, neena ayaa metii?” geeddawaappe attin, “Hayqqenna” gibeenna.

²⁴ He yewuwaabaa markkatteeddawenne qassi hewaa xaafeddawe he kaalliyaawaa A markkatethay tuma gidiyaawaa nuuni ereetto.

²⁵ Yesuusi ootheedda hara darobaykka de7ee; ubbabay huuphiyaan huuphiyaan xaafettintto, xaafettiyaa maxaafatoo ha mule alamii gidanawaa taw malatenna.

Ooratha Caaquwaa **New Testament in Dawro (ET:dwr:Dawro)**

copyright © 2011 The Word for the World

Language: Dawro

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Contributor: The Word for the World Ethiopia

Dawro New Testament

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

5b570ff5-a6e8-534a-b573-14968b5f3d71